

ఆంధ్రప్రదేశ్

౧౯౧౯

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 6.

చెన్న పట్టణము 1919 వ సం॥ ఏప్రిల్ నెల 3 వ తేది గురువారము

NO. 2.

సంపుటము. ౬

సిద్ధాంతి నామ సంవత్సర శ్రవణ శుద్ధ తృతీయ ౩.

సంచిక ౨

ఆంధ్ర ప్రదేశ్

అన్ని నాపులకు పరమాధము

వెల స్వల్పము
తల నాపులకు
వేరు పొందినది.
గుణము లేకుండిన
మీ వైకము మీకు
ఇయ్యబడును.
వనమూలికలచే
చేయబడును.
సువాసన గలది.

గుణ మధికము
పంచభాషను
చూచి కొనిన
మోసముండదు.
ఒక సారి పరీక్షించి
చూడుడు.
చక్కని డబ్బీలో
వెల ర అణాలు.
అన్ని దుకాణముల
లోను దొఱకును.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ డిపో,

6, తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

109, శ్రీరామ రోడ్డు, పోర్టు, బొంబాయి

100 మిక్కిలి మనోహరముగు సువాసనకలిగిన 126

(రిజిస్టరు) ఆటో డిల్ బహార్ (రిజిస్టరు)
కాబడినది కాబడినది

ఇప్పటికాలపు గురికనుపడునది. సాటిలేని మనోహరముగు సువాసనగలది.
ఆటో చూడగాని, సారాయము గాని, చేర్చబడకనే సిద్ధము
చేయబడిన కేవల పుష్పసారము.

నీ కువాలపై కొన్ని రిండుపులు విలకరించినవో, మనోహర
మగు సువాసన నిచ్చులగును.

ఈ క్రింది సీసాల పరిమాణములో నుండును.

(చిన్న నైజా అర డ్రాం)	సీసా 1-కి రు 0.8-0
మధ్యమం నైజా 1 డ్రాం	" " 0.12-0
కేరొక నైజా 2 " "	" " 1.4-0
వెద్ద నైజా 4 " "	" " 2.0-0

వి. పి. ఖమ్మం బుడ్డి 1-కి 0.6-0, 3 బుడ్డకు 0.14-0 ప్రత్యేకము
పల్లెల, పట్టణములందరి ప్రసిద్ధమగు ప్రతిపాపులలోను దొరకును. దీనికి
అనేకమగు నకలు పెంట్లు కలవు. కావున తాము కొనుగత్తును సీసానైన
ను, కాట్టినైన ఆటో డిల్ బహార్ ను చేరున పరిశీలింపుడు. ఈ ఆటో
దిల్ బహార్ యొక్క సలక్షణములను పరిశీలనచేయగోరువా రి దిగునివానికి
వ్రాసినవో అలాగే ముగ్గు గల సువాసనకార్థ ఉచితముగ పంపుదురు.

పోలుయేజంట్లు:— ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ, నెం. 155, జుమ్మా మసీదు వీధి, బొంబాయి.
మదరాసు యేజంట్లు:— మెహతాపురంపే త్రొమ్మాల్లి, చై నాబాబ్ రోడ్, మదరాసు.

మలయ చందనము

(1251) నెగరోగమునకు తుళానము
మందు పుచ్చుకొనుచున్నట్లు ఎవరికిని
తెలియదు. పత్తము లేదు. పిడికాకి
చున్న గు కనిపికిత్సల పనిలేదు. దువ్వ
నైన మో చులయచందనము ఎటువు
తెలుపు, పచ్చ అను మాడు విధియు.
నెగరోగమును మాడుపుటలలో పుచ్చును. డబ్బీ 1-కి 2.0-0
గంధర్వభార్గవ, రాజమండ్రి.

శ్రీకృష్ణ భారతము

కవిరాజు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తి శాస్త్రి గారిచే మూలా
న సారముగా సులభ శైలిని రచింప బడినది. ఇందు నన్న యాదుల
భారతమున లేని కథ తెన్నీ కలవు.

1 వ సంపుటము (ఆదిపర్వములు)	వెల ర 3.0-0
2 వ సంపుటము (ఆరణ్యకర్వము)	3.0-0
3 వ సంపుటము (విరాటోద్యోగములు)	3.0-0

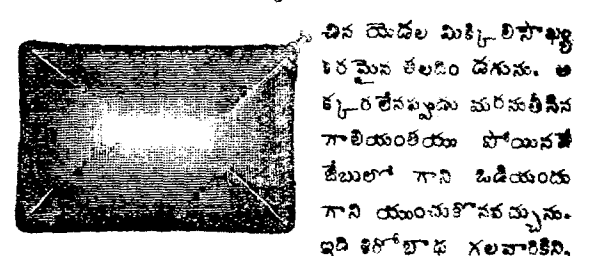
పోస్టికీ కొనుగడకే భరింపవలెను. వైపు ప్రకములు రా
యర్ నైజా గ్రేజు కాగితము కాలికొనెండు. చలయించునది:
మేనేజరు, కలకత్తీ పబ్లిషింగ్, రాజమండ్రి అని వ్రాయవలెను.

ఆశ్చర్యములో నాశ్చర్యము.

విశోదమైన గాలి తలగడలు.

వీటియందును కొరాయియొక్క మరచిలక తీసికేసి

కావలసినవలెను గాలిని నింపుకొని మరల మునుపటివలె దిగి

చిన యెడల మిక్కిలిసౌఖ్య
కరమైన తలదించును. ఆ
క్కురలేనప్పుడు మరలనుతీసిన
గాలియంతయు పోయినవే
జేబులో గాని ఒడియందు
గాని యుంచుకొనవచ్చును.
ఇది శోభాభి గలవారికిని,
ప్రయాణికులకును తదితర ప్రజాసామాన్యమునకును మిగుల
ప్రయోజనకరమైనది. ఒక సారి పరీక్షించి సౌఖ్యమును పొందుడు.
తలదించు 1-కి అణాలు 0.8-0, తలాలపుష్ప ప్రత్యేకము.
(636) చిరునామా:— ధనలక్ష్మి కంపెనీ,
నెం. 6, వెంకటేశ మెట్రివీధి, సామకాదు పేట, మద్రాస్.

ఉచితము! రు. 3000. ఉచితము!

వివరములుకోరువారికి తెలుపబడును.
ఏజంట్లకు మంచిక మీషను యివ్వబడును.
అడ్రెస్సు:— ఇ ఎం. కర్క అండు కంపెనీ,
1527 పోర్టు కాణేటంక, గోదావరి జిల్లా.

గమనింపుడు గమనింపుడు

ఫుల్కర్ లెక్ పేనాల ధర తగ్గించబడినది.
బ్లాక్ బర్డు రు 8-8-0. స్వాక్ రు 7, వాటర్ మెక్
రు 7-8-0, వాటర్ మెక్ (సెప్టికేక్ సెల్ ఫీల్డింగ్) రు
10-8-0, సెల్ ఫీల్డింగ్ 210 రు 4. ఆల్ బ్రాండ్ రు 2-12-0.
(1514) గిరిబదక్కు, వై.ఎస్.సి, తిరుగల్ కిడి, మద్రాస్.

దిగుమతిదారులు ఏగుమతిదారులు

కమిషన్ యేజంట్లు. 1543.
వియ్యూ, గో నెలు, నూలు, అముదము, సెనక్కాయలు, ధాన్య
ములు కామధాన్యములు మొదలగు సరకులు, స్వదేశీయుల తర
పున, పరాయిదేశీయులతరపున కొనబడి విక్రయించబడును.
వివరములు తెలియగోరువారు ఈ విలాసమునకు వ్రాయవలెను.
Pareck & Co., 135 B, Amherest, St, Calcutta.

మదనకామేశ్వర లేహ్యము

ఇది మేహము, నిక్కాక, క్షుణ్ణవృక్షము, అతిమాత్రమున
చారింపి, మిక్కిలి బలమును, వీర్యవృద్ధిని, యౌవన సుఖమును,
సంతాప్తాప్తినికలిగించు వస్తుప్రసాదము. 2 డబ్బీలు చాలును.
20 తులముల డబ్బీ రు. 1. వి. పి. ఖమ్మం ప్రత్యేకము.
పి. కి. పి. అండుకో, పొందూరు, గుంటూరు జిల్లా.

160 పుటల పుస్తకము ఉచితము

ఆరోగ్యమును శాశ్వతముఖమును పొందటం స్వా
భావికమైన కొన్ని విధులను అనుసరించుటవలననే కలు
గుచున్నది. ఈ ఉత్తమమైన పుస్తకము ఆరోగ్యమార్గ
మును కలుగ జేసి శరీరసౌఖ్యమును దృఢపరచును. ఆ
యోగ్యవృద్ధిని ఇప్పించును. ఈ పుస్తకము ఇశానుగా
నీయబడును. పోస్టుచార్జీ యు. మే మే కలిపి పంపెద
ము. వెంటనే వ్రాయుకోవలెను. (219)

వైద్యశాస్త్రి మణిశంకర్ గోవిందజీ,
అతంకనిగ్రహ జ్ఞాపధాలయం, 157, బ్రాడ్వే, మద్రాస్

దు? ఎచ్చటనో యుండిన గూఢచారి వీడించుటకంటె జంబా లక్ష్మణుడు సహజమే కావున నాయూరగల మతియొక గృహస్థు నాగ్రంథపు మూలమునకై యాచించుట గురగము కాదా!

కర్తవ్యము.

గ్రంథాలయప్రతిష్ఠాపకు లందఱు వాంఛి తేజమున వెలుగిన ప్రతిగ్రంథమున, ఒక్కొక్కప్రతిని గొని గ్రంథాలయమున జేర్చుదమని తీర్మానము చేసికొనవలెను. అది మీ కెక్కువ కష్టములొందికాదు. గ్రంథాలయ ప్రతిష్ఠాపకతలయ మూలమును నిరాపూటముగ సమకూర్చు గలిగిన ప్రతిగ్రంథమునకు మొదలును నొక్కొక్క గ్రంథమును గొనట యంతమాత్రమున గష్టములొందికాదు. అట్టి సరస్వతులొకవో నికనింపరని మీరెఱింగినవిషయమే. కావున బ్రాహ్మణముగా గవులు విశేషధనవంతులై యుండవలె. అట్టి ఫిలిలో గ్రంథమును వ్రాయు బూనినవానికి గ్రంథాలయము లన్నియుఁ జేరి సుమారు రవందల పురులను గొనగల వను తైర్వమే యుండినచో గవులయదృష్టము పండితజే. భాషా యోషామణి సర్వాలంకారభూషిత యైనదనియే చెప్పవచ్చును. గ్రంథము పెదవలతోడనే యైదువందల పురులను గ్రంథాలయము లన్నియుఁ జేరి కొనినయెడల గవి కచ్చుకర్చునకై యిల్లు తాకట్టు పెట్టుకొనవలసిన యవసరములేదు. భాగ్యవం బుట్టినదివారు పెట్టిన యాధరణముల మొనవలసినవని యుండదు. అపుడనేకొత్తగ్రంథములు తయారైతామే మొనదేగలవు. కావున భాషామణి కీమహావకారమును మీరుతప్పక జేయవలయు నని మనయాంధ్రదేశమున గల గ్రంథాలయ పోషకుల కందఱిని నేనుకొనుచుంటిని.

గ్రంథపరిశోషికము.

ఆంధ్రసాహిత్యలారా! గ్రంథాలయముల వాని కొత్తరములు వృద్ధులయందు మునుగ నేటేని జరిగించుచుండుట యుక్తమే. ఇట్టి సమయములయందు యథాశక్తిని గవిపండిత సమూహముగూడఁ గావించుచుండిన నెంతయుఁ బ్రోత్సహదాయకమగును. కవిపండితసమూహ మనన భూరిసంభావన యని తలంపవలెను. ఏటేని పెద్దయే నొకగ్రంథమును వ్రాయు పిండి తద్గ్రంథకర్తకు దగు పూర్వోషికము నొసంగవచ్చును. లేదా గ్రంథమును వ్రాసియు ముద్రణ మొనరింప సమర్థుడగు గాని యేకవియొక్క గ్రంథమునైనను నచ్చొత్తింది వాని కొత్తర గౌరవనూచకముగాఁ బ్రకటింపవచ్చును. ఎద్దియే నొక గ్రంథమును బహుపురు పండితులచే వ్రాయుపిండి తరతమభేదముల నిర్ణయించి బహుపురుల మొసంగవచ్చును. ఇటుల ననేక విధముల మీ కే కృత్యసూచకముగ సంవత్సరార్థమున నొక కార్యమును జరుపుచుండ వచ్చును. మీ సంవత్సరార్థకృత్యములలో మీ నొక యంశముగాఁ జేర్చుకొనుట ముఖ్యమని తెలియఁ జేయుచుంటిని.

కలకత్తా నాకేష్వత్రిక సంపాదకులగు నయ్యయ పోలీసు గారికి ప్రభుత్వమువారు జేతరత్తకానవసము ననుసరించి వాంఛిధన మొనరించి రని తెలియుచున్నది.

సి. ఎఫ్. ఆంధ్రానుగాగు బోల్షాగునందలి కాంతి నికేతనమునండి రౌలటు బిల్లులకు గూర్చి యిట్లు వ్రాయుచున్నాడు. — రౌలటు బిల్లుల యెడ నాకు చాల అసూయ గలదను సంగతి నే నెప్పుడును మరుగుపరచలేదు. ఇంతవరకాయనూయకు బహిరంగముగ దెలుపవలయు నేనుచింతిల్లుచున్నాను. నేనిపుడు చెప్పవలయున దొకముఖ్యాంశముగలదు. భారతీయ జీవకాముల ప్రతిదేశమున ముఖ్యముగ విద్యార్థుల జీవితములలో చాల విపరీతమును చేసుకొంటి యన్నది. “రహస్యపరిశోధన” మిదివరక చాల భయోత్తిక కారణముగ నున్నది. ఇప్పుటి రౌలటు చట్టముల శాసనములకు కూడునేని ఆధాయమునకు మేరయే యుండదు. ఒకడు దాహరణము: నేను క్లాసులో పాఠమును బోధించుచు నే యుండును. నేను బోధించు విద్యార్థులలో నే ఇంపురు “చారులు” గ నుండురు. గవర్నమెంటువారు జీతములనిచ్చి వారినిండులకే ప్రనేత పెట్టియుండురు. కారణము నా స్వంతగదిలో నొక చారుడు నా కాగితములను పెదకుచుండగా నే నొకచారుని పట్టుకొంటిని. అతని గవర్నమెంటువారే నియోగించిరి. ఆసంగతి సత్యమే నాకడనంగీకరించెను. అట్లొకసారికాదు. అనేకసారులు నే ననేకయందలి కట్టుకొంటిని. ఇట్లే ఎంతయందితో పట్టుకొనిరి. ఇండియాగవర్నమెంటువారిట్టి రహస్యపరిశోధకపు ఏర్పాటుల నింకను నిర్దేశించినవలయునని నాంరట్లు చేయవచ్చునుగాని ప్రజలకు పొరిలై చాలవరకు గౌరవముతగ్గిపోవును.

ఆంధ్ర జాతీయ కళాశాల బందరు.

[పురాణం .. సూరీశాస్త్రిగారు బి. ఏ]

ఈ కళాశాల లోపలను గుర్తించి వారి సహాయముల యొక్కరి పద్ధతులను చేర్చుచున్నాను. ఇవి స్వల్పముగ నగుపడినను తినిజుకలంబనముచే విద్యార్థులకు, ఉపాధ్యాయులకు, పాలకులకు, ప్రస్తుతమున్న మనంతుష్టిపోవు ననియు, కళాశాల ఈస్థిరఫలము లొసంగుననియు నీసంస్కరణముల వాంఛి తేజమునకు సమర్పించు చున్నాను.

సంస్కరణములు.

1. కళాశాలలోని విద్యార్థులను, ప్రెస్సిపాటును, టీచర్లను, యేదిధనుగు ద్రవ్యాధ్యనకై నను, పరజేతసంచారము, తర నే న మున్నగు వాని లో నియోగించ నుండదు. విద్యార్థులకు జాతీయవిద్య అవగా జేకోవ యోక్తమగు విద్యల నే గరవుచున్నను ఇప్పటి రాజకీయ వ్యవహారములలో గాని, కాన్ఫరెన్సులలో గాని, వార్తాపత్రికా పత్రవంతులగాని మితి మీరి రమింపనీ నుకూడదు. నేను నల్ కాన్ఫరెన్స్ ఆఫ్ ఎస్టేట్ మేజిస్ట్రేటులను విద్యార్థులకు పరిషించి ప్రాసినెరిపోర్టుల బట్టి గవర్నంగు లాడివారు విద్యార్థుల కుపకార కేతనములను టీచర్లకు ప్రమాదమున్న చేయుచుండవలెను. టీచర్ల జాతీయ విద్యావ్యభావము తెలిసికొనుటకును, అందుకు తగుపాత్రముల నల్లుటకును వలయు కాలవ్యవధి, గ్రంథసమూహముల గలిగించి కళాశాలవారా పాత్రముల నచ్చొత్తించవలెను.

2. కళాశాలములకు, పాఠశాలకు, ప్రకృతిశాస్త్ర శాఖలకు తగుముఖ్యులకంద నుంచి ఆయా శాఖకేర్వరము ప్రత్యేకవిభాగము నుపయోగించుట యందును, విద్యార్థులకు పద్ధతుల నకలంబించుట యందును, వారికి సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమొసంగి, యీ శాఖలన్నిటిని వాణిజ్యపద్ధతుల మీద పని చేయించవలెను. ప్రెస్సిపాటు యొక్క గురూ వీరితో ఎక్కువ జోక్యము కల్పించుకొనవూడదు.

3. ద్రవ్యములలో నాల్గువంతులు విద్యార్థివర్గికి, ఒక వంతు మాత్రమే అలంకారములు, భవనము యొక్క వాటికి నుపయోగించవలెను. ఒక్కొక్కశాఖకు చేపట్టి దానికి వలయు పరికరముల నన్నిటినికూర్చి మరయొకశాఖ నెత్తికొనవలెను.

4. ఇరువదిరూపాయలకుపైని గాళ్ళముల నిచ్చిన వారి నందరిని పరిమత్తుల చేర్చుకొనవలెను. వీరు కాన్ఫెరెన్సులలో అగ్ర కండుటకు నుపయోగించిన వారిలో నుండి తెలివీ బాతల్ సల్ల కాన్ఫెరెన్సులకు ఎక్కు కొనవలెను. ఈ కాన్ఫెరెన్సులో నాల్గు వంతుకన్న ఎక్కువ బందనవా కుండకూడదు. కాన్ఫెరెన్సువారు కళాశాలయొక్క యు, పరిమత్తు యొక్కయు అన్ని వ్యవహారములను చక్కెల్లుచు, వలయు ధనమును కూర్చుచు, కళాశాలలో వ్యయముల రీతిని, బడ్జెటురూపముగ కాన్ఫెరెన్సు చేయుచుండవలెను. గవర్నంగులవాడిలో కళాశాలలోని టీచర్ల కాభివృద్ధియు, రెండువంతులకు, బందన పుత్రపురుషుల నుండి కాన్ఫెరెన్సువారే ఎత్తకొనవలె ఎక్కు కొనబడిన వారొకవంతు ను ఉండవలెను. ఇట్టి గవర్నంగులవాడి, కాన్ఫెరెన్సువారి యాభిలను, ఆర్థికనియములను అనుసరించి కళాశాలను నడుపుచుండవలెను. గవర్నంగులవాడిలోని యుపాధ్యాయులు గాని సభ్యులు ఒకటిరూపకన్న ఎక్కువకాలము ఉండకూడదు. కాన్ఫెరెన్సు, గవర్నంగులవాడి తెల్లకరినవని ఒకే రిపి మూగు సంగి కన్న ఎక్కువకాలము పుండకూడదు. తిరిగి వారిని ఎక్కు కొనకూడదు.

ఈ పద్ధతుల నరలంబించిన యెడల ఇప్పుడు కళాశాలలో వ్యక్తమగు దోషములన్ని నివారణమగుట నిస్సంశయము. కళాశాల ప్రస్తుతపరిపాలనయ ఆంధ్రుల ప్రత్యేకచరల నీన విషయముల కొన్నిటిని గిగుని నిచ్చుచున్నాను ఇట్టి ప్రక్కల నేకములనుగవర్నంగులవీరినల కళాశాల పరిపాలనము అనేక సంవత్సరములనుండి బందరులో నొక మక్రొత్తయందును లోబడి యున్నదనియు, వీరు సమర్థతయతో సరిచేసినను జాతీయవిద్యాభివృద్ధి చేయవలయుననియు మీ ఎక్సేలె మెంటులో మాదు లక్షలు భిన్న అయినదనియు, పరిపాలక వర్గములో కొన్ని మార్పులు చేసినగాని కళాశాల బాగుపడదనియు వ్యక్తమగును. ఈ ప్రక్కలను ప్రస్తుతకాలము ఆంధ్రులు తెలిపించి నిమర్పించెదమ గాక.

(1) కళాశాలవారు వల్లి చేయగాని, ఉపాధ్యాయ పిళ్ళగారు, సత్యాభిప్రాయము, పెద్దంటి నరసింహాచార్యులు గారు, జేగురుపాటి నండితులు, పింగళి కృష్ణారావుగారు, యీ మొదలగు గారు, కోనసీతారావుగారు, లాడేపి

పరమానందముగారు, దుగ్గి రాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు, కళాశాలనుండి మాజీగొన పోతువులకు ప్రకటింపవలె? ఇందులో మానుచుంకగావు గారి పూవు యంతవంతున్నది?

(2) కళాశాలలో వ్యవసాయశాఖను పాలము, సజకరములు ఏర్పరచునందా నాల్గు సంవత్సరములనుండి వ్యవసాయోపాధ్యాయునికి నెల 1-కి రు 50 లు పెద్దించుచున్నారా? ఇందు నిమిత్తము నేమనల్ కాన్ఫరెన్స్ ఆఫ్ ఎస్టేట్ మేజిస్ట్రేటులను రు 60 ల మాసిక నిగార మీమి చేయుచున్నారా?

(3) కళాశాలలో వ్యాపారపరికరముల నేర్పర్చునందా పరి కల్పించునందా గత 12 మాసముల వ్యవగా వ్యాపారపరికరమునికి జీత మిచ్చుచున్నారా?

(4) కళాశాలలో పరిమత్తుల వల్ల రా పోవుచున్న వా? వారిని సద్దపర్చుటకు యేమి యొగ్గుములు చేసినారు?

(5) కళాశాల విద్యార్థులలోను, వివిధశాఖల విద్యార్థులలోను, శాస్త్రీయభిప్రాయములను అనుసరించి పని జరిగినదా? దక్షిణపు నేలు ఎన్ని పర్యావరణముల పగులగొట్టి తిరిగి కట్టినారు?

(6) రు 26-11-18 నాటికి తిలపాల ఫ్యాక్టరీమీద పెద్దించిన రు 5000 లను లెక్క శిష్టిగా ప్రకటించెదరా?

(7) గత సంవత్సరములో రు 82000 లు కళాశాల మీద వ్యయమైనది. ఈ ప్రకారము ఇంకా ఎన్ని సంవత్సరములు జరుగవలెను. ఇందుకు ప్రతిఫలముగ ఏ మంచివిద్యార్థులైన మాపగలరా?

(8) కాన్ఫెరెన్సు ఎన్నికలలోను పరిమత్తు సభలలోను బందరు వారెందరు వచ్చుచున్నార? ఇతర గావుముల వారెందరు? కాన్ఫెరెన్సులవల్ల వచ్చు, గవర్నంగుల లాడినారీ పేర్లు ప్రయ రించెదరా?

(9) క్లెక్రిటరీ, ప్రెస్సిపాటు మిత్రులగుటచే కళాశాలలో ప్రెస్సిపాటువారి యభిప్రాయములకు భిన్నముగనయ్యు పాధ్యాయుల నాల్గు గవర్నంగులవాడివారు సరియైన వర్తమానములు తెలియుట లేదని వార్త నినమేనా?

(10) వివిధవిద్యార్థులకు యుపాధ్యాయుల యొక్కయు కళాశాలములవారి యొక్కయు స్వాతంత్ర్యము (ప్రెస్సిపాటు వారు ఎంతవరకు నిరోధించుచున్నార? ఇదివరకు జరిగిన రాజీనామాలు ఇందువల్ల నేనా?

మార్చి 80 వ తేదీ ఆదివారమునాడు ఆయ్యతనరవంతుడు, మూలూననందుడు ప్రజలు సత్యాగ్రహచరములూనిరి. రెండువోట్ల హిందూ మహమ్మదీయనర్తకు లందఱును దుకాణముల నెత్తికట్టిరి. స్త్రీపురుషు లభియును దినమెల్ల శుభవాసము చేసిరి. పాయంకాలపుపుట ఆక్షేపణసభలు చేయబడినవి. రాత్రియు బిల్లుల కంగీకరింపవలదని కోరుచు ఇంకి యాయుత్రికి తంత్రివార్త లంపబడినవి. మూలూనలో జనాల యయలంబును నుసీయలంబును ప్రార్థనలు చేయబడినవి. పని నేలనుండి ప్రజలు సభ కేసిరి. విచారనూచకముగ ప్రజలందఱును విలపాగాలను దీసి కూర్చుండిరి.

ఆయ్యతనరవంతుని దుకాణమును బహుయును కట్టి నేనుబడినది. టౌం గవాలూలు, కూలీలు, పోకిరీలు అందఱును పనిచేయుటను మానిరి. హిందువులును, మహమ్మదీయులును, సిక్కులును స్త్రీపురుషు లభిపాశయించిరి. సాయంకాల సమయమున నొక బహిరంగసభ జరుపబడినది. యూదు నాలుగు జేలయంది ప్రజలు సభ కేసిరి. బిల్లుల కంగీకార మియవలదని ఇండియామ్యుత్రికి తంత్రివార్త నంపుటకును, రెండవ బిల్లులూకుయే విడువవలసినదని దొంతలమువారికి నూదించుటకును తీర్మానములు నేనుబడినవి.

మార్చి 80 వ తేదీని సత్యాగ్రహచరములు మాకుభిలాహారలో ఏర్పాటు లన్నియు పూర్తి యయ్యెను. ఏప్రిలు 6 వ తేదీ ఆదివారము నా దాగంభించవలయును. పని నింధి గారు నట్టుదలతో చెప్పవలసిన పని అంతటితో ఆగి పోయెను. రాబోవు ఆదివారమునాడు లాహోర ప్రజలు సత్యాగ్రహము నూనెదరు. ఈలోక ప్రకటన గాదు. సభలు హస్తా కొనింపకే ప్రసంగించుటకు డిప్రూటీ కమిషనరు గారిని లాహోర నడిచి. సభ ఎట్టి వ్యభాగము గూని యు న కి ను నివారించ వలసి యుండెను. క్రందటి ఆక్షేపణసభలో కాన్ఫెరెన్సు యుపాధ్యాయులు లెంత మాత్రమును బాగులేదని తెల్లినారు. గవర్నంగుగారు చెప్పినది యు, ఇకముందు కొంచెము విభాగోచితముగను నిర్వలత్తయతోడను ఉపాధ్యాయులు నిడువలసినదని ఆతడుకోరెదని యు నుండునగు గారికి తెలిసి. పిల్లలలో సంభరము బయలుదేరింపవలదని యు, విద్యార్థులు సభలు గానుండ జూత్తుల యునని యు నెటెను హెచ్చరించెను.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్

1919-వ సం॥ ఏప్రిల్ నెల 3-వ తేది

గురువారము.

ఆర్థిక విచారణ

నేటి మదరాసు శాసన నిర్మాణసభకు గౌరవసీయలగు బి. వి. నరసింహయ్య గారి క్రింది ప్రశ్న పంపియుండిరి.

"28 శతాబ్దము 1918 తేదిన ప్రచురింపబడిన 5వ రైతు మెంటు ఉత్తరపున ఉత్తరార్కాటు మండలమునలి తిరువణ్ణామలై తాలూకాలోని ఆర్థిక స్థితిని గూర్చి విచారణగావింపబడినట్లు తెలుపబడినది. విచారణ నివేదికను ప్రభుత్వము వారు బయలు పరచెదరా?"

ఈ ప్రశ్న పనునరించి, ప్రభుత్వము వారు విచారణాంశముల నిపుడు ప్రచురించిరి. ఇందు, సాక్షులపేర్లు, చిరునామా వదలి వేయబడినది. విచారణ ప్రత్యేక సెటిల్ మెంటు యుద్వ్యోగిచే, జరుపబడినది. ఉత్తరార్కాటు సెటిల్ మెంటు ప్రభుత్వ, ఎప్పుడును చిక్కులతోనే కూడుకుని యున్నది. సెటిల్ మెంటు అధికారులు, రయితుల ఆదాయముగూర్చి అతిశయోక్తుల చెలిపి, వన్నుల రేటును విధించుట యాచారమయినది. దారిద్ర్య బాధను స్వానుభవ పూర్వకముగ ననుభవించుచున్న రయితులకు, అధికారుల లెక్క లెంత మాత్రము పశాంతి గలిగింప నేరవు. రయితుల ఆర్థిక స్థితిని గనుగొనవలయుననిన, ప్రజాప్రతినిధులతో కూడిన విచారణసంఘము నొకదాని నేర్పాటుజేసి నిజ మరయుట భావ్యము. అంతయగాని, సెటిల్ మెంటు ఆఫీసరు గారి విచారణ ప్రజల కెంతమాత్రమును సంతృప్తి గొలుపజాలదు. మండలముల ఆర్థికస్థితి గూర్చి విచారించునని, గా. ఆమంచర్ల కృష్ణారావుగారును, మరియితర సభ్యులును ఎన్నిమారులో తీర్మానములనుపసాదించి గాని లాభము గలుగక బోయెను.

స్పెషలు సెటిల్ మెంటు ఆఫీసరుగారు, ఉత్తరార్కాటు మండలములోని తిరువణ్ణామలై తాలూకాయందలి కొలపి గ్రామములలో, కొలదిమంది కుటుంబములస్థితినిమాత్రమే విచారించిరి. వీరు విచారణ సలిపిన గ్రామములుగాని, అందలి కుటుంబములుగాని, ప్రజల సామాన్యస్థితి నెంతవరకు తెలుపగలవ్రా యూహింపజాలము. ఇందు మూలమున 2జము చెలియునని, నిశ్చయములేదు. కాని, వీరు చేసిన విచారణబట్టియే, రయితుల దుస్థితి కొంతవడి తేటపడగలదు. తిరువణ్ణామలై యందలి పెద్ద పట్టాదారుని, స్థితిగతులను వీరు ముందరసిరి. ఈ పట్టాదారునికి 80 ఎకరములు మొరకభూమియు, 38½ మాగాణి భూమియు కలదు. ఈతను 300 రూప్యముల సిస్తును చెల్లించును. కుటుంబము పండు 7 గురు మగవారును, 8 మంది స్త్రీలును, 7 గురు పిల్లలును గలరు. నెలజీతముల మీద 16 గురు సేనకులు గలరు. వీరికి దినమున కొకపూట భోజన మిడవలయును. బండుగులును, తదితరులును కుటుంబమునకు తరుచుగ నేతెంచుచుండురు. బండిఎద్దు లొకజతయు, నాగటి ఎద్దులు 14 జతలును గలవు. మాగాణి భూమిలో 20 ఎకరములును, మొరక భూమిలో కొలది ఎకరములును ఆతను స్వంతముగ సాగుజేసి, మిగిలిన భూమిని

కవులన కిచ్చును. ఈతనికి సిస్తువగైరాలు 320 రూప్యములును, కుటుంబవ్యయము 2100 రూప్యములును, వ్యవసాయపు వ్యయము 1280 రూప్యములును, మొత్తముమీద సంవత్సరమునకు 3700 రూప్యములు వ్యయమగునని మదింపు వేయబడినది.

వై వ్యయము యుద్ధమునకు పూర్వపు ధరల ననుసరించి, గణించబడినది. రూప్యమునకు 5 పడులు బియ్యము, 12 పడులు రాగులు, 5 పడులు పప్పు, 1 కడి నూనె, 1½ రూప్యమున కొక పిసె నెయ్యి, రూప్యమునకు 4 పడులు మినుమాలు 5 అణాల కొకపిసె బెల్లము, మొదలగు రేటులుదహరింప బడినవి. సెటిల్ మెంటు యుద్వ్యోగి విచారణ సలిపెడి కాలము నాటికే, అనగా 1918 సంవత్సరమున, పదార్థముల ధరలు వైనజాపిన వాటికన్న రెండు మూడురెట్లు హెచ్చుగ యుండెను. అందుచే వ్యయపు మొత్త మింకను మిగుల సభి కమై యుండవలెనని, పాతకులు గనుగొనగలరు. పట్టాదారునికి సమకూరిన సంవత్సర ఆదాయము 3417 రూప్యములు. మిగుల తక్కువగ మదింపు వేయబడిన వ్యయము 3700 రూప్యము లయ్యెను. దీనిబట్టి రయితునకు సంవత్సర మొకటింటికి నుమారు 300 రూప్యముల నష్టము గలుగుచున్నదని తేటపడుచున్నది. వై వ్యయమున, శుభాశుభముల వ్యయములు, ప్రమాణపు ఖర్చులు, వైద్యకట్నములు, పశువుల క్రయము, మొదలగు ఖర్చులు చేర్చబడలేదు. ఇదియంతయు, దాదాపు 120 ఎకరముల భూమిగల పెద్ద రయితులయొక్క స్థితి. ఇట్టి రయితులే, ఆద్యంతములకు సరిపోవక ఋణముల సాలగుచున్నపుడు, కొద్ది రయితుల దుస్థితి ఈకలపుకాలములో నెటులుండునో యూహింపవశ్యము. బీదల కష్టములను స్వయముగ పరికించిన గాంధీమహాశయుడు, నివేదికల యొక లెటులున్నను, హిందూదేశము భాగ్యముతో దులదూగుచున్నదని భగవంతుడు స్వయముగ చెలిపినను, తాను విశ్వసించనని వెనుక నొక మారు చెలిపి యుండెను.

మరియొక గ్రామమున చెరువు క్రింది మాగాణి భూమిగల నొకరయితు స్థితి వర్ణించబడెను. ఈతనికి సంవత్సరమునకు 300 రూప్యములు వ్యయమగుచున్నది. ఈతని ఆదాయము వ్యయమునకు సరిపోవదు. సహకారపు క్రెడిటు సంఘము నుండి యీతను 450 రూప్యములను గృహనిర్మాణము కొర కప్పు దీసికొనెను. దీనికి దోడుగ, 1000 రూప్యములను మరియొక ప్రదేశమున నప్పు దీసి కొనెను. 500 రూప్యములు ఇద్దరు సోదరుల వివాహవ్యయము కొరకును, మిగిలిన మొత్తము పశువుల కొనుటకు పాతబాకీలను దీర్చుకొనుట కును తీసికొనబడెను. ఇంకొక రయితునకు సంవత్సరమునకు 200 రూప్యముల వ్యయము గలదు. కాని ఋణ మెంత మాత్రము లేదు. మూడవ నానికి ఆదాయము చాలిచాలకుండ నుండును. నాలుగవ నానికి 1000 రూప్యములకు బైగ ఋణములు గలవు. వేటుశెనగకు ధరలేకుండుటచే, ఋణము దీర్చుమార్గము గాన్నింపలేదని యీతను బత్కెనట. మరియొక గ్రామములో నొక చిన్ని పట్టాదారు విచారించబడెను. ఈతని సంవత్సర ఆదాయము 116 రూప్యములు. వ్యయము 188 రూప్యములు. సంవత్సరమునకు 68 రూప్యముల నష్టము నీతను భరింపవలసి యుండును. ఆతవ నానికి కుటుంబ వ్యయము సంవత్సరమునకు 145½ రూప్యములు. దీనిలో నగదుఖర్చు 125 రూప్యములు. ఆదాయము 115½ రూప్యములు.

ప్రతివత్సరమును, యీ రయితు జీవనమునకై ఋణము తేయవలసి యుండును. వినాహాది వ్యయములను, మరియితర వ్యయములను, భరించుటకు ఋణము దప్ప వేరొనూర్గము గాన్నించుటలేదు. ఇంకొకరికి, నగదుఖర్చు సంవత్సరమునకు 398 రూప్యము లయ్యెను. వేరు శెనగనుండి 60 రూప్యముల ఆదాయము మాత్రము వచ్చెను. జీవనమునకుజాలక కుటుంబములోనిస్త్రీ పురుషులు కాయకష్టము తేయవలసివచ్చెను. అందువలనను ఆదాయము జాలకపోయెను. చిట్టచివర విచారబడిన రయితు కుటుంబమున, భార్యయు భర్తయు మాత్రమేగలరు. వీరు దినమునకు రెండుమారులు భోజనము జేసెదరట. సెటిల్ మెంటు అధికారి మదింపుప్రకారము, ఆదాయము 194 రూప్యములును, వ్యయము 200 రూప్యములునగును. ఈతనికి రు 200 ల ఋణముం డెను. సెటిల్ మెంటు ఆఫీసరుగారు జేసిన విచారణబట్టి, పెద్దరయితు మొదలు చిన్నరయితువరకును దారిద్ర్యములో మునిగి, నుఖముగ కాలముగడుపలేని దుస్థితిలో నున్నటుల కరతలామలక నుగుచున్నది.

ఇంతకన్నను హింసాస్థితియందున్న రయితులనే కులు గలరనుట కెంతమాత్రమును సందియముండదు. ఆర్థికవిచారణ నొక్క తాలూకాలో జరిపిన మాత్రమున లాభ ముండదు. మొరక భాగము లందును, పల్లపు భాగములందును, ముఖ్యమగు మండలములలో పూర్ణమగు విచారణ జరుపవలసి యున్నది. ఇందు కొక యుద్వ్యోగిని నియమించిన జాలదు. ఉద్వ్యోగులును, ప్రజాప్రతినిధులును సమాన సంఖ్య గల విచారణా సంఘము నేర్పాటు జేయవలయును. హిందూదేశపు రయితులు భాగ్యముతో తులదూగుచున్నారని చిరకాలమునుండియు, సిద్ధాంతము వ్యాపింపజేయబడుచుండెను. ప్రత్యక్షనిదర్శనము. లీ సిద్ధాంతమును బోనాడుచున్నది. దేశదారిద్ర్యమును బోనాడుటకు మార్గమేమి? దారిద్ర్యము మూలముననే అంటు వ్యాధులచే మరణము లధికమయి నటుల, మాంటాగూగా రిటీవల సంగీకరించియుండిరి. సంఘమరణమునకు కారణమగుచున్న బీదతనమును రూపుమాపి, ప్రజలు నుఖముగ జీవనాధారమును కల్పించుటకు ప్రభుత్వము వారు పూనుకొనవలయును. కాని, వ్యవసాయాభివృద్ధికి బడ్జెట్టునందు నిర్ణయింపబడిన షార్తములు జూచిన, యిందుల కెడము గల్గుటలేదు. జీవిత సమస్యపరిష్కారము నుపేక్షించి, లాభముండదు. సాధనముల నరసి, దేశ దారిద్ర్యమును బోనాడుట, దేవబాంధవుల ధర్మము.

నానాజాతుల సమ్మేళనము

నానాజాతుల సమ్మేళనము వలన, ప్రపంచమునం దికముందు ధర్మము, స్వాతంత్ర్యము ప్రవర్ణింపనియు, భావి భరిణామము నూతనాకారము దాల్చుననియు, యుద్విప్లవారిన వారికి, చిత్తునిబంధన లాశాభంగము గొలిపినవి. ఇంకను నాశ మిగిలియున్న వారికి, నేటి తంత్రివార్తలు సమ్మేళనపు నిజరూపము జూపగలవు. సమ్మేళనము గూర్చి విచారణ సలపుచున్న వారొక సవరణ సంగీకరించిరట. ఆ సవరణ ప్రకారము, ఏదేశముయొక్క ఆంతరంగిక పరిపాలనములో నయ్యనను సమ్మేళనమునా రెంతమాత్రమును జోక్యము కలుగజేసికొన గూడదు. ఈ సూత్రము, మిత్రమండలి స్వాధీనమునకు బోవు శత్రుదేశ భాగ

ములకు వర్తించదు. వివిధ స్వాతంత్ర్య సమస్య పరిష్కారములో, సమ్మేళనమువారి రెంతమాత్రమును జోక్యము దీనికి సగుడదని, ప్రామాణికు లొకరు చెలిపిరట. ప్రపంచ శాంతి శాశ్వతముగ నిలువ దలచుచో, సంధిసభవారు స్వయం నిర్ణయ సూత్ర మందంకు సమానముగ వర్తించ జేయవలయును. మిత్రమండలి జేతములలోని వివిధభాగపు ప్రజలట్టి హక్కు సమభివంప కూడ దనుట, విల్పముగారి నిబంధనలకు విరుద్ధము. అసాధారణ సమయములందు, అంతరంగిక విషయము ల్లో గూడ నానాజాతుల సమ్మేళనము జోక్యము కలుగ జేసికొనుట యవసరము. తేనిచో, ప్రపంచమున తిరిగి కల్లోల ముదయింపక మానదు. పరాధీన జాతులస్థితి గూర్చి సంధిసభ వారు కండ్లుమూసికొనుటచే లాభము కలుగదు. ఈ సమస్య నెన్నటికయినను, ఏ రెదుర్కొనక తప్పదు. పరాధీన జాతుల విషయమై అట్టి మా గావించిన లోపముల వలననే, ప్రస్తుత సంగ్రామము జనించెను. జనసంక్షోభమును, దేశ శాంతి భంగమును కలుగునంతటి దుస్థితి ఏదేశములో నేలేదనినను, నానాజాతుల సమ్మేళనమువారు వెంటనే జోక్యము పుచ్చుకొనుట కధికార ముండవలయును. స్వయం నిర్ణయాధికార స్థాపన కవసరమగు సధికారము లన్నియు, సందిగ్ధ సమయములందు కయోగించుటకు వీరి కధికారముండవలయును. ఇట్టి ఏర్పాటులు నిపుడే గావించనిచో, ప్రపంచ పునర్నిర్మాణ మర్థరహితమగును.

అధినివేశ రాజ్యముల యసంతృప్తి

బ్రిటిషు అధినివేశ రాజ్యములను సంతృప్తి పరచుటకు, బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు విశ్వప్రయత్నముల గావించిరి. వీరికి సంధిసభ యందు ప్రత్యేక స్థాన మిప్పించుటయేగాక, నానా రాజ్య సమ్మేళన మందు గూడ ప్రత్యేక స్థాన మిప్పించిరి. ఇంగ్లండుతో సమానముగ, అంతర్జాతీయ విషయములందు, వీరికి ప్రత్యేక వ్యక్తిత్వము పొసగెను. ఇన్ని సౌకర్యములు చేకూర్చినను, విరు సంతృప్తి జెడకుండుట వింతగనున్నది. మిల్నరు ప్రభువుగారు, టైముస్ పత్రికా ప్రతినిధితో ముచ్చటించుచు, అధినివేశ రాజ్యములవారు, అసహన చిహ్నముల జూపుచున్నారని బలికిరి. సామ్రాజ్య సారాంశముల బరిష్కరించుటకు, ప్రత్యేక మంత్రివర్గ మేర్పడవలయుననియు, ఇందులో అధినివేశ ప్రతినిధులకు స్థానముండవలయుననియు, మిల్నరుగారు సూచించుచున్నారు. ఇంపీరియల్ ప్రిఫరెన్సు కద్దతి నవలంబించుట ముఖ్య వసరమని, వీరి యభిమతము. సామ్రాజ్యములో ప్రతిజాతియు తన యిచ్చవచ్చుటలు, ఆర్థిక పరిస్థితులను నిర్ణయించుకొన వచ్చును. పిమ్మట సామ్రాజ్యమునందలి యితరభాగములపై సభిమానము జూపవలయునని, మిల్నరుగారు గోరుచున్నారు. అధినివేశ రాజ్యముల వారిని సంతృప్తి పరచుటకై, యింగ్లండు సౌకర్యములు కలిగింపబడునని యూహించుచున్నాను. కాని, హిందూ దేశపు స్థానమేమి? సామ్రాజ్యమునందలి యితర భాగము లన్నిటికిని వాణిజ్య స్వాతంత్ర్యము లభించుచుండ, హిందూ దేశ మట్టి లాభము సమభివంప జాలదు. ప్రస్తుత స్థితిని పరికించిన హిందూ దేశము త్వరిత సభినివేశ స్థానమును సంపాదించుకున్నచో, ఆర్థిక దౌర్బల్య మింకను పెంపుక మానదని కరతలామలక మగుచున్నది.

స్వామి శ్రద్ధానందులు

భిల్లిలో వైనికుల యెదుట శ్రద్ధానందులు సత్యాగ్రహ బలిలు నలులజూపిరి, న్యాయం దియాపత్రికా వృత్తాంతము తెలుపించుచున్నది. ప్రజలనెల్లర శాంతిపరచి, శ్రద్ధానందులు ముప్పది వేలమంది సభ్యుల కుపన్యాసమిచ్చిరి. ఉపన్యాస మయిన పిమ్మట, ప్రజలు వారిలో క్రమము తెచ్చుక నడచుచుండి, ఘూర్కా సిపాయలు రైఫిలులను ప్రేల్చి మొడిచిరి. దీనికి కారణమెద్దియని శ్రద్ధా నందు లకుగ, నిన్ను బాడిచెదమని భయపెట్టెరట. నేను నిలబడితిని, కాల్పుడని శ్రద్ధానందులకుగగ, 10 రైఫిలులు వీరివంక జూపబడెనట. ఇంతలో ప్రజ లసహనము జూపక, శ్రద్ధానందులు వారి నాగుడని సంజ్ఞ జేసిరట. ఇంతలో నొక యూరపి యును యుద్వోగిగాగ, సిపాయిలు రైఫిలులను క్రిందకు దింపిరట. పిమ్మట, ప్రజలు వెడలుచుండ, యంత్రపు ఫిరంగిగల మోటారు వీచుట్టును దిరుగుచు, ఫిరంగి వీరివైపు జూపబడెనట. కాని, ప్రజ లెంతమాత్రము భయముగాని, అసహనముగాని జూపలేదు. ఈ వృత్తాంతమునంతను శ్రద్ధానందుల వారు వత్రికలకు వ్రాసిరి. ఎంతటి కష్టపరిస్థితు లలో గూడ, శ్రద్ధానందులు అసహనము జూపక, మోటు బలము నుపయోగింపక, ఆత్మ బలము మూలముననే ప్రజలను సదుభుట ఆస్ప ర్యము గొలుపక మానదు. గాంధీమహాశయున కీయన, సరియగు బంటునుట కెంతమాత్రమును సందియ ముండదు. ప్రథమ పర్యాయము, ప్రజలు కొంతలోపము తెలియక గావించినను గాంధీ, శ్రద్ధానంద మొదలగు నాయకుల యాజమాన్యమున, వీరు తమ ఆత్మక క్రింది మాత్రమే యుపయోగించి, దౌర్జన్యమున కెంతమాత్రమును పాల్పడక భర్తాచరణ జూనకు గడంగెదరట విశ్వసించ వచ్చును.

అటవీశాఖ

పర్వతాదుహిల్లుగారిచ్చిన యుపన్యాసమున అటవీశాఖలో శిక్షణ పడయుటకు, ఒకటైదేత ముండవలయుననియు, భారతీయులను యూరపి యునులునుకలసి శిక్ష బడయవలయుననియు, నాధ్యమగుచో, ఆ శిక్ష హిందూ దేశమునందే జరుగుట భావ్యమనియు సూచించిరి. అటవీ శాఖలో శిక్ష గరపుటకు, ఆంగ్ల దేశమున కన్న హిందూ దేశము నందెక్కుడు సౌకర్యములు గలవని, ఎల్లరంగీకరింపక తప్పదు. ఇట్టి శాఖయందయినను హిందూ దేశము శిక్షాస్థానముగ నేర్పరుప బడునేని, కొంత వడి సంతృప్తికరముగ నుండును.

ఆంగ్ల దేశమునకు దిగుమతి:—శ్రీ సార్వభౌమని రాజ్యములలో నుత్పత్తియై, అచ్చటనుండి యెగుమతి చేయబడు కస్తులను ఆంగ్ల దేశమునకు దిగుమతిచేయవచ్చునని వాణిజ్యసంఘమువారి ప్రకటించిరి. కాని, బంగారమును బంగారము కలసినకస్తులను బ్యాండ్ ఆఫ్ ఇంగ్లండునకు పంపకలెక. బ్రాండ్, రమ్మకాని యితరకస్తుద్రవ్యములను మాత్రము దిగుమతిచేయరాదు.

భారతీయ బాలభటులు:—ఈ బాలభటులకు భార్యనిర్వాహక కర్తవ్యమువారి సమావేశము గా. వి. ఎస్. శర్మ గారి బంగారాలో మార్చి 29 తేదీ ఉదయము 8 గంటలకు జరిగినది. ఆంధ్రసంఘమునకు విద్యార్థుల నిచ్చితవారికి నమస్కృతుల నర్పించుట తీర్మానము చేయబడినది. బాలభటోద్యమమునందల పెద్దల సానుభూతిని బడయుటకు బి. ఎస్. శర్మగారి ఆధ్వర్యముక్రింద ఏప్రిల్ 18 తేదీని ఒకసభ గావించబడునా. బాలభటుల యుపయోగాధ్యయ తమ వ్యాయామ ప్రదేశము నొసంగుటకై మదరాసు యంత్రవైద్య కల్యాణవారి, మదరాసు కార్పొరేషనువారిని కోరుటకు తీర్మానింపబడినది.

స్థానిక వార్తలు

ఆంగ్ల దేశపు మెయిలు:—ఆంగ్ల దేశ సభల వడతడి మెయిలు, చెన్న పునా ప్రాంతములలో కుక్ వారము 4-6 తేదిన మూసివేయబడును.

ముత్యముల యెగుమతి:—బ్రిటను ఇండియా నండి ముత్యముల యెగుమతిపై నున్న నిషేధము తొలగించబడినదని మార్చి 22 తేదీ "గజెటు ఆఫ్ ఇండియా"లో ప్రకటించబడినది.

పుల్నాము:—బ్రిటిషు ఇండియానుండి పుల్నామును ఎగుమతి చేయునయమై యున్న నిషేధముల తొలగింపబడినదని "గజెటు ఆఫ్ ఇండియా"లో మార్చి 22 తేదీ ప్రకటించబడినది.

విక్టోరియా గోమా ఆస్పత్రి:—ఈ ప్రతిష్ఠాపత్ర గవర్నరుల వార్షిక సమావేశము ఏప్రిల్ 26 తేదీ పాఠశాల కామె రిక్ట్ గంటలకు గవర్నరులు భవనమున జరుగును. హిజ్ ఎక్స్లెన్సీ సర్ ఆల్ఫ్రెడ్ హార్డెన్ గారధ్యక్షతవహించెదరు.

డాక్టరు వరద రాజులు నాయకుడు గారి కేసు:—ఈ కేసులో డిస్మిస్సు చేయబడిన ఇచ్చిన కాంక్షను సరియగునా అను విషయము నిన్నటిదినమున చర్చింపబడినది. నేటిదినమున న్యాయమూర్తులు కేసు అంతయు విచారణ అనువరకును ఏమియు నిర్ణయించబడదును అడిగిరి.

బ్రెజిల్ బిల్లులు:—1919 సంవత్సరము, మార్చి 31-4 తేదీ నుండి బ్రెజిల్ బిల్లుల రేట్లు ఈ విధముగ ప్రభుత్వము వారికి నేర్పరపబడినవి:—8 మాసముల బిల్లులు 99 రూపాయలు; 6 మాసముల బిల్లులు రూ 97-18-0; 3 మాసముల బిల్లులు రూ 95-12-0; 12 మాసముల బిల్లులు రూ 95-8-0.

రామమోహన నిధి, మద్రాసు:—ఈ నిధి వారు 5 వ ఏప్రిల్ తేదీ, శనివారమునాడు 9-80 గంటలకు పబ్లిక్ హౌసులో ప్రజాదనాటకమున, 18 వ తేదీన 5-80 గంటలకు మార్కెట్ విలేజుమున, 14 వ తేదీ 5-80 గంటలకు వనపర్తి పంణయ నాటకమును తెలుగు విక్టోరియా పబ్లిక్ హౌసునందు ప్రదర్శించెదరు.

ప్రత్తిగింజల దిగుమతి:—హైదరాబాదు సినిమా సప్లయల డైరెక్టరుగారు, ఈ రాష్ట్రమునకు 18000 సంయల ప్రత్తిగింజలను దిగుమతిచేయుట కంగీకరింపిరి. వరంగల్లునుండి 6000 సంయలును, ఉద్రానుండి 6000, నందెడనుండి 6000 సంయలును, దిగుమతి చేయవచ్చును. ఈ మూడు ప్రేక్షకుల నుండియు ప్రత్తిగింజలకు స్వల్పకేటలు గోరువారు, మద్రాసు సినిమా సప్లయల డైరెక్టరుకు దరఖాస్తుల సంపరలెను.

శానిటరీ పనులు:—1919-20 సంవత్సరమున కానిటరీ ఇంజనీరు ప్రాగ్రాము ప్రకటితమైనది. ఇదివరకే ప్రారంభింపబడి యుండునర్వరమున గూడ జరుగువలయు అర్థదేశములో వరసారావువేట నీటిసప్లై, అనంతపురము:—నీటిసప్లై బల్లారి నీటిసప్లై, నూయూరు నీటిసప్లై, అవోనీ నీటిసప్లై అభివృద్ధి, కడప నీటిసప్లై అభివృద్ధి, గుంటూరు నీటిసప్లై అభివృద్ధి, వికాఖపట్టణము నీటిసప్లై అభివృద్ధి. ప్లాండు చేయబడి, భవము కాంక్షను గాకపోవుటచే యింకను ప్రారంభింపబడని పనులు:—అవోనీ డ్రెయినేజీ, పాలగొల్లం నీటిసప్లై, సాతూరు నీటిసప్లై. ఇంక ను ప్లానులు అంతయారుకాక, భవన పనులు లేకపోవుటచే 1919-20 సంవత్సరములో ప్రారంభింపబడనున్న పనులు:—వెల్దాపురం నీటిసప్లై, పల్లాకివిడి నీటిసప్లై, డ్రెయినేజీ, హిందూపురము నీటిసప్లై, వెనుపాడ నీటిసప్లై, ఏలూరు డ్రెయినేజీ, బల్లారి నీటిసప్లై, తెజవాడ డ్రెయినేజీ, రాజమండ్రి డ్రెయినేజీ, కాకినాడ డ్రెయినేజీ, బరంపురం డ్రెయినేజీ, రాజమండ్రి నీటిసప్లై, భీమునిపట్నం డ్రెయినేజీ, ఒంగోలు నీటిసప్లై, తెనాలి డ్రెయినేజీ, గుంటూరు డ్రెయినేజీ, నంద్యాల డ్రెయినేజీ, బల్లారి డ్రెయినేజీ, చిత్తూరు డ్రెయినేజీ.

ఉ-ఈవిషయమై శ్రీభక్త్యనువాద ప్రస్తుత సేవించు
లెఱపకాలరు.

(పద రహితము)

చెరక, మార్చి 28:—(ఫ్రాన్సు స్విట్జర్లందులకు 1917 క సంవత్సరమున జరిగినందు స్విట్జర్లందు రాజ్యాంగసభనాం నను:తీపె మరల అమలులోనికి దేబును.

హంగరి

బోలైవిక్కులు; హంగేరిస్థితి

స్వేయ్యాలో యుద్ధమును ప్రకటించుట

లండను, మార్చి 28:—హంగేరి సోవియట్లు గతర్షి మెంటువారు స్వేయ్యాలోడను ఆదుట్టుప్రక్కలనుండు శేక మాలోడను యుద్ధమును ప్రకటించిరి తెలియుచున్నది. నీటి దీనుకర్ణ పరామదళములను, హంగేరియను దళములను వెన గులాదినది.

జెక్కుకార్మికుల వైఖరి

లండను, మార్చి 29:—జీనీవానుండి తెచ్చున కిట్లు తెలియజేయును:—హంగేరి యుద్ధమును హంగేరి వారి వారి ప్రభుత్వములను తొలగించి కలసికదరి హెచ్చరించుచు హంగేరి సోవియట్లు గతర్షి మెంటువారు జెక్కుకార్మికులను, స్వేయ్యను కార్మికులను, రుమేనియాల కార్మికులను ఒక ప్రభోధ పత్రం నంపిరి. జెకోక్లావ్కు ప్రజాప్రభుత్వ రాష్ట్రమున బోలైవిక్కులెట్టి ప్రజేకముగ గలిగించు కొనకుండ జేయుటకు జెక్కు సాంఘికవాదులు కృత నిశ్చయము లైసట్లు గనించుచున్నది. సాంఘికవాదులు, జెకోక్లావ్కు మంత్రివర్గమున జాతీయ సంరక్షకమంత్రియు నగు ఎం. జ్కోఫాకుగారు; బోహేమియాలో బోలైవిక్కుల ప్రభుత్వము నెలకొల్పట కెట్టి ప్రయత్నము లెవ్వరించినను జక్కుల పరిభ్రాతృభుక్త్యవై్యము వెంటనే దాని శిథిలభూయ జేయునని చెప్పిరి.

ప్రోలిటేరియను హంగేరి

కోపను హేగను, మార్చి 29:—బుడాపెస్టు సందేశము: సోవియట్లు నిర్బంధపు పని నాటామించినది. కనిజేయలేని వారందరినీ, ప్రభుత్వమువారు పనిని కల్పించలేని వారందరినీ ప్రభుత్వము వారే పోషింపవలయును.

క్రొత్త హంగేరియను సోవియట్లయొక్క వియన్నా రాయబారి హుర్రు సోల్వాయగారిని బెర్లిన్ నుండి జైల్లాలు ప్రతి నిధి సందర్శించగా వారిట్లు చెప్పిరి. తాము నైనియగను రాజ కీయముగను రుష్యును సోవియట్లు గతర్షి మెంటు వారిలో చాల దృఢవత్తరసంబంధములను గలిగియున్నాము. ఈ సంబంధము కేవలము స్వసంరక్షకాయత్తము. (ప్రోలిటేరియట్లు అధికారమును ధిక్కరించుట కెట్టి ప్రయత్నము లొనరింతురని నను గట్టిగ నెదిరించుటకు తాము నిశ్చయించుకొనిరి. హంగేరి యందలి విప్లవము ప్రపంచమునకు వ్యాపింపనున్న విప్లవమునకు గావున మిత్రమండలివారు కోరునవ్వవలసివచ్చును లంగిక రింపబడజాలవు. ఇంకవ 3 ని అంగీకరింపబడలేదు.

రుష్యా

ఓరెంబర్గ్ నందలి బోలైవిస్టులు.

లండను, మార్చి 24:—ఓమాన్సుకుండి తెలుసు పడుచున్న కంత్రివార్త:—మార్గమున ఆలసించి బడిన. వేరినునకును, యూ ఫాకును పశ్చిమముగ నుండు బోలైవిక్కుల కావలదన్నగనున్న రెయిల్వేలను భ్యంసము చేసెదమని కొల్లెకు గారి నైయ్యములు భయపెట్టుచున్నది. ఈ విషయములన ఓరెంబర్గ్ నందలి బోలైవిక్కులు సామానా మండలమున కేగవలసినవారగుదురు. డౌమపీడితులైన ఖయిదీల నేకమంది పట్టుకొనబడిరి. బోలైవిస్టు అధికారమును భరింపరాల్లక ని నేకదళములు వారిని విడువవలయునని, కలంచుచున్నారు. మనుష్యులను గొంపోవుటకు బుడ్లు లేవన్నది. కట్టలు చాలకున్నది. బోలైవిస్టు అనుభుక్తులందు కలయు సామగ్రి లేదు. గాయములకు పొడి గుడ్డలు చుట్టుబడుచున్నది.

బోలైవిక్కు లోడిపోవుట

లండను, మార్చి 28:—రైటగురికిట్లు తెలియజేచ్చినది:—నిన్నటి లేడిగల ఓమాన్సుకుండి కంత్రివార్త యిట్లు తెలుపుచున్నది. కొల్లెకు గారి నైయ్యము చాల తీవ్రముగ యుద్ధ మొనరించి యిటీవల బోలైవిక్కులచే నాక్ర మింపబడిన యూఫానగరమును వరల స్వాధీనము చేసికొనిరి. శత్రువులు రెడ్ ఆర్మీను చుట్టుముట్టెదరని భయముగ నున్నది. చాల సామగ్రి పట్టుబడినది.

బెర్లిన్, మార్చి 30:—తాత్కాలిక సంధినిగూర్చి పోలు లలో రాయబారములను సమీక్షించు యుక్తేరియను లంగికరించిరి. కాని కొంత "డిమాండ్లను" ఉండవలయునని వారు కోరిరి. మిత్రమండలివారందరి కంగీకరింపిరి.

రుమేనియా

కెనెడా, రొమేనియా

లండను, మార్చి 28:—రొమేనియావారి కేకలున్న ర్యాజమునకు గారు ఆవరసానుగిని పారిశ్రామికవస్తువులను ఎరువిచ్చుటకు కెనెడావారు రొమేనియావారిలో ఏర్పాటు చేసికొనిరిని యాటకుడు తెలియజేచ్చినది. యుద్ధమునకు పూర్వము రొమేనియావారు జర్మనీకుండి 220 లక్షలపావుల సామగ్రిని దిగుమతి చేసికొనుచుండిరి. బాల్కన్ రాజ్యములు బ్రిటిషు సామ్రాజ్యపు సరకులకు మంచి మార్కెటు మెసగునని కెనెడా వారు గ్రహించిరి. యాటకు ప్రతినిధి లండనునందలి కేడీయను వ్యాపారసంఘాభ్యుదయ బాయడు హారిసు గారిలో మాట్లాడగా వారిట్లు చెప్పిరి:—రొమేని యాలో ఈ యేర్పాటు చేసికొనుట కాంతర్జాతీయ సత్వమును మార్గము. తరుణము చర్య తీసికొని స్వతంత్ర ర్యాజమున రొమేనియా వంటి దేశములకు ఆవరసానుగి నొసగినవో, బోల్షివిక్కు భావ ప్రవాహము యూరపునం దన్ని భాగము లకు ప్రాకటంబు జేయవచ్చును. దగ్గము జేయబడిన ఆజ్ఞకులయొడ మన మెంతయో చేయవలసియున్నది. ఈవిషయమున కెనెడావారే ముందంజ వేయుచున్నా రని సంజెహించుచున్నాను. సామ్రాజ్యపు అన్ని భాగములను ఈ సమస్యను యూరపు దృక్కోణము నుండి చూచుట అవసరమని యూహించుచున్నాను. గ్రీసు, సెర్బియా, కెనాడాలుకు రాయబారములు జరుగుచున్నవి. కెనెడా వ్యాపార ఆర్థికమంత్రి యగు సర్ బార్బి ఫాస్టర్ గారివద్దకు పారి నులో నున్నాడు. లాయిడ్ హారిసు గారు కేపటికి లండను నుండి పారినుట వెల్లడైనది. కెనెడావారు రొమేనియాకు వ్యవసాయపరికరములను భావ్యపుగిజలకు పంపుచున్నార.

జర్మనీ

స్వార్థకము దురాగతములు

కోపను హేగను, మార్చి 28:—సరిహద్దునేలల కా హారహాద్యములకు గొంపోవుచున్న నాకలను స్వార్థకములు టూగర్మీ యుద్ధ బోమగారిరి. నేలలు వచ్చెను. నేలలను స్వార్థకములకు రుపాకులయ్యుద్ధము జరిగినది. కొందరు మదనేరి నేలను స్వార్థకములను నాకాక్రమమునుండి తరిమెనని మద్యేర్పరచుడి వార్త వచ్చినది.

జర్మను నావికావర్గము

కోపను హేగను, మార్చి 29:—తెలుమాను సందేశము:—తాత్కాలికపు నావికావర్గము నొకదాని నేర్పరయటకు అసంబ్ధిని రొక బిల్లు సంగీకరించిరి. ఆహారహాద్యములను తెచ్చుకొనుటకును, మందుగనులను తొలగించుటకును, చేపలవ్యాపారమును సంరక్షించుకొనుటకు కొన్ని వానలా వర్త్యకము గాన బిల్లు సంగీకరింపవలసిన దని హునోస్కీ గారు చెప్పిరి.

బెర్లిన్, మార్చి 29:—పోలులు డాంబ్రుగ్ విడియుటకులను సంధిసభాత్రి ర్యాజములు చెమనని జర్మనుకత్రికలు గర్హించుచున్నది. హంగేరిని బాది బుద్ధి నేర్పకొని అవసరముగ మిగిలించుదలివారు శత్రువులకు ప్రోత్సాహముల దరి అని వాచియుచున్నది.

కోపను హేగను, మార్చి 31:—బెర్లిన్ సందేశము. హంగేరియను రుష్యును సోవియట్లు గతర్షి మెంటులు జర్మనీ సహాయమును గోరుచున్న రుషుట్లు తెలుపు వదంతులు బెర్లిన్ లో విశేషముగ నుండుట చూచి అధికారరీత్యా ఇట్టిచూచన లేని చూ చేయబడలేదని అధికారులు ప్రకటించిరి.

తటస్థదేశములం దాహారసామగ్రిని కొనుక్కొనుటలో పరపతి పుట్టునట్లు జర్మనీకి సహాయ మొనరింపవలెనని, జర్మనీ దేశము తటస్థదేశముల కంపెనీలలో వర్తకముచేసికొనుటకును ప్రీము వ్రాకేసు క్యాబిలువారంగీకరించినని మార్గము ఫాకు గారు స్వార్థకమును అధికారులకు తెలిపివార్త నంపిరి. జర్మనీ దేశ వ్యాపారము పరిపూర్ణ స్వేచ్ఛావంతముగ నుండవలయునని యు, ఎట్టినియమములు నుండవలదనియు జర్మను వార్తాపత్రికలు కొన్ని వ్రాయుచున్నది.

స్వేయ్యను

స్వేయ్యను నితి.

మాడ్రిగు, మార్చి 28:—స్వేయ్యను మదలి కిటి బాగు పడుచున్నది. అల్లరంతయు ఇంగ్లీషు నే ముగియు నని తెలపబడుచున్నది.

ఈజిప్టు భావి కరిపాలనము

లండను, మార్చి 24:—ఈజిప్టు కరిపాలనమును గూర్చి దొరతనమువారు చేసిన ప్రకటన కనుగుణ్యముగా నా కేకము నందలి కరిపాలనమున జరుగవలసిన మార్పులను గూర్చి విచారింపుటకు సాధ్యమగునంత త్వరలో శాక సంఘ మేర్పరగవలయును. బాధ్యతను గుర్తించిన ప్రజలు తెలుపు విషయముల నన్నిటిని ఆనుభవమువారు వివేచనని పార్లమెంటు సభలో సెనెటు హారమునకు గారు నడిచిరి.

దక్షిణాఫ్రికాలో శత్రుదేశములవారు.

కేపుటవును, మార్చి 15:—అఫ్రికా దేశమున నున్న శత్రుదేశములవారిని శత్రుదేశములయ్యు బ్రిటిషు పౌరసత్వమును బడసినవారిని పంపి వేయుటకు వారిలో దేశమునకు హానికరమని గ్రీత్యేక సంఘములన నిర్ధారణ చేయబడిన "ఏ" తరగతి వారిని బహిష్కరించుటకు వారతనమువారి కధికారమిచ్చు నొకచట్టము వర్జిసంఘమున తొలిసారి చదివి ఆమోదింప బడినది.

నేనలను తగ్గించుట.

లండను, మార్చి 28:—తాత్కాలిక సంధి జరిగినప్పటికి 62 వేలమంది నైనికోవ్యగులును 2,149 వేలమంది నైనికులును నేనలోనుండి కదలబడిరి.

జర్మనీ ప్రత్యుత్తరము.

లండను, మార్చి 29:—డాంబ్రుగ్ నుండి మిత్రమండలి వారొసగిన అల్లి మేటునునకు జర్మనీ ఇచ్చిన ప్రత్యుత్తరము చాల వెద్దిది; చాల హేతువాదములతో మొనడి. తాత్కాలిక సంధివరకుల ప్రకారము మిత్రమండలి ప్రైయ్యములను విడిచిపెట్టుట కంగీకరింపబడినది గాని పోలిషు ప్రైయ్యములకు కాదు. ఇందుకుగూర్చి జర్మనీ నిశ్చయోద్దేశము అంతరంగిక కలహము గలుగునను భయముకాదుగాని డాంబ్రుగ్ విషయమై గలుగుచున్న అభిప్రాయభేదమున సంతులించుకొని లాభమునం దవలయునని యున్నట్లున్నది. పోలిషు ప్రైయ్యములు డాంబ్రుగ్ లో విడిచివలయునని పట్టుపట్టుటలో మిత్రమండలివారందరు వలన వారు జర్మనీకెట్టి అపచారమును చేయకుండ చూడవలయునని నూచించుట డెను.

సిన్ను ఫెయినరులు తప్పించుకొనుట.

లండను, మార్చి 30:—కేనివారమునాటి సాయంకాలము దల్లినునందలి హంటు బాయ్ కారాగారమునుండి 20 గురు సిన్ను ఫెయినరులు తప్పించుకొనిపోయిరి. తప్పించుకొనినవారరలో పార్లమెంటుసభ్యుడు వాల్సు గారికడ. శుక్రవారమునాడతడు నైనిక వ్యాయాధికారులచే విచారింపబడిన. బీస్టి గారిం కొకడు. ఇతడును పార్లమెంటు సభ్యుడై ఇంకను విచారింపబడవలసియున్నది. కొంతమంది సిన్ను ఫెయినరులు కారని వారల సదిమిపట్టగా తక్కినవారు త్రొడుకుతగా గొని 30లగు గులకల ఎత్తుగల గోడ వెక్కి కెనాలుచేరినియు తెలియుచున్నది. ఆవల చానుండి జనులు గుంపుగాడి తప్పించుకొనుటకు జూచుచుండిరి.

లండను, మార్చి 20:—హంగేరి గారి, వెండి నివేదిక మార్కెట్టు నెమ్మదిగను నిలకడగను వచ్చున్నది, మంఘాయ వెండి రులము 4 ప్సిలింగుల 7 పెక్కు లైసెరి.

DELHI, April 2.
The non-official commission of enquiry relating to the riots commenced examination of witnesses to-day. They decided to hold their sittings in camera. Several witnesses were examined.

SIMLA, April 2.
The message from Benares regarding some recent incidents at the Hindu University gave an exaggerated and incorrect account. Some students who exceeded the due bounds in connection with the Holi celebrations were held to discipline and they submitted apologies and were forgiven. The statement that the University professor of Chemistry is leaving because of differences with the principal is incorrect. He has gone to Calcutta to take charge of Sir W. O. Boose Institute as was settled three months ago and his connection with the Hindu University will be continued. The statement that the Honorary Warden is going to resign is equally incorrect. The Vice Chancellor arrived here on the day on which he had been expected long ago and not because of any incident.

BENARES, April 2.
Sir Rabindranath Tagore accompanied by Mr. Andrews is here staying in Nageswar Palace as a guest of H. H. the Maharaja of Benares. He is delivering a series of lectures in the Benares Hindu University College under the presidency of the Vice Chancellor. The central Hindu College Bengali Literary Association and Benares Bangiya Sahitya Parishad are giving him a party.

The Peace Treaty.

Council of Four's Progress.

LONDON, March 28.
PARIS.—It is semi-officially announced that the Council of Four is continuing its deliberations of the preliminary points of the peace treaty with Germany. It would appear that its attention is at present concentrated on questions of the Polish frontier, and the left bank of the Rhine. Regarding the former, the Council is not yet in complete agreement concerning the annexation by Poland of the territory inhabited by 2 or 3 million Germans. Concerning the question of indemnities to be imposed on Germany, it is probable that the "Entente" will settle the question more rapidly than the question of the Polish frontier.

Provisioning of Esthonia.

LONDON, March 28.
PARIS.—The "Temps" says that the Council of Foreign Ministers has dealt with the provisioning of Esthonia.

Franco-Swiss Treaty.

Being Renewed.

LONDON, March 28.
BERNE.—The Franco-Swiss Treaty of December, 1917, is being renewed subject to the confirmation of the Swiss Federal Council.

France and Alsace-Lorraine.

An Unwise Absorption.

LAHORE, April 1.
London, March 18th.—The "Echo de Paris" prints a letter written by Baron von Kuehlmann, declaring that the French are so engrossed with the question of Alsace-Lorraine that they are abandoning spoils and forgetting the German factories and railways which Marshal Foch wanted to control.—(C. and M. Gazette).

General Botha.

An Incorrect Report.

LONDON, March 29.
Reuter learns that the statement concerning General Botha's departure for South Africa is incorrect. General Botha returns to Paris to-morrow and will remain there till his task is completed.

Indian Mahomedan Interests.

Safeguarded at Peace Conference.

LONDON, March 19.
In the House of Commons, replying to Col. Wedgwood, Mr. Fisher emphasised that the Indian Delegation to the Peace Conference was fully cognizant of the special interests of Indian Mahomedans in the peace settlement, and Mr. Montagu gave an assurance that he and his colleagues charged themselves with the advocacy of Indian Mahomedan interests in the conviction that these formed an essential part of the interests of India.

Allies and German-Austria.

Restrictions on Commerce Raised.

LONDON, March 28.
The Press Bureau issues a Paris communique stating Mr. Lansing, Mr. Balfour, M. Pichon, Baron Sonnino, and Baron Makino meeting to-day decided to raise all restrictions on commerce with German-Austria immediately, the necessary machinery will be established to prevent re-export to Germany.

The Tea Market.

LONDON, March 25.
The removal of the control price of tea yesterday resulted in a much larger supply being put on the market. High quality teas were again on sale. China tea sold at 48. and lower grade teas as low as 2 a pound.

Imperial Forces.

LONDON, March 29.
The New Army Bill provided that members of the Imperial Forces enlisted in the Dominions and sentenced to penal servitude need not serve the sentence in the United Kingdom, as hitherto provided in all soldier cases, but in the Dominions in question.

Austrian Railway Strike.

Food Trains Held Up.

COPENHAGEN.—A message from Vienna states that the strike has extended to the Northern Railway. Communication between Vienna and the outside world is almost at a standstill. If food trains continue to be held up the bread ration will be halved next week.

Dispute Settled.

LONDON, March 29.
COPENHAGEN.—A message from Vienna states that the railway strike has been settled by Government intervention.

Settled by Negotiation.

COPENHAGEN.—A telegram from Vienna says the railway strike has been settled by negotiation with the Government.

Indians in Canada.

Families of Permanent Residents.

LONDON, March 31.
OTTAWA.—An order in Council has been passed approving the declaration of the Imperial War Conference in 1918, permitting admission into the Dominion of the wives and children who are still minors of Indians already permanently domiciled there. It is estimated that there are more than 1,200 Indians in Canada.

Canada and Rumania.

Facilitating Reconstruction.

LONDON, March 29.
Reuter learns that Canada has signed an agreement establishing a credit with Rumania in order that the latter may purchase from Canada essential materials and manufactures for the work of reconstruction. Rumania's import trade with Germany before the war exceeded twenty-two million sterling and Canada feels that the Balkans of large potential markets for the British Empire. In the course of an interview Mr. Lloyd Harris, Chairman of the Canadian Trade Mission in London said:—"I look upon the establishment of this credit with Rumania as a practical plan of peace-making. Bolshevism can be stemmed in its onward sweep across Europe by taking immediate action and supplying essential materials for countries like Rumania, to rebuild and reconstruct themselves. We have an instant duty to those devastated lands and I am glad that Canada is taking the lead. I should like to see the whole question considered from the Empire standpoint by all parts of the Empire. Negotiations are in process between Greece, Serbia, and Canada. Sir George Foster, Canadian Minister of Trade and Finance is at present in Paris, and Mr. Lloyd Harris returns there from London to-morrow. It is understood that Canada is sending seed-grain to Rumania, together with agricultural implements.

General Townshend

LONDON, March 25.
With reference to the fact that General Townshend is at present unemployed, it is reliably stated that only a very high position could be offered him, and no such command is at present available.

The Silver Market.

LONDON, March 25.
The "Gazette" contains a Treasury announcement that the maximum price of silver bullion sold in the United Kingdom will be such a price as is equivalent at the current rate of exchange to ninety-five cents per standard ounce.

Chinese Coolies in France.

Question of their Repatriation.

LONDON, March 25.
At question time in the House of Commons Mr. Churchill stated that about 83,000 Chinese coolies were employed in France on the 8th March. Of these 4,000 would probably be repatriated by the 30th April. No date had been fixed for the repatriation of the remainder, who would probably be required in France for some time.

Murderer of Jaures.

Accused Acquitted.

LONDON, March 30.
PARIS.—After a trial lasting a week, Villain, the murderer of the Socialist Jaures in July, 1914, has been acquitted. The prosecution accepted evidence showing that the prisoner was mentally unbalanced. The defence pleaded that Villain acted from motives of misguided patriotism, and acquittal was asked as an act of clemency. The trial was postponed until after the war for fear of exciting a political strife.

German Miners' Strike.

More Districts Involved.

COPENHAGEN, March 29.
A message from Essen states that the miners' strike had spread to eleven pits in the Dortmund, twelve in the Witten, and seven in the Bochum districts. A meeting of strikers passed a resolution demanding the forwarding of a Revolutionary workmen's Guard, the establishment of relations with the Russian Soviet Government and the disarmament of the police in Germany. Eleven were killed and 37 wounded in a fight between strikers and police at Witten.

Coal Question in Italy.

Becoming Rapidly Acute.

LAHORE, April 1.
LONDON, March 24th.—The "Times" Rome correspondent says the coal question is becoming acute in Italy. It was arranged in 1918 that England and France should supply 600 tons monthly. In January England took over the whole task, but now the export from Cardiff has ceased, the mines being unable to meet the urgent requirements of the British markets.—(C. and M. Gazette).

France's Military Credits.

Socialist Motion for Reduction Rejected

LONDON, March 30.
PARIS.—The Chamber, after an all-night sitting, rejected, by 362 votes to 131, the motion of the Socialists Renard for the reduction of military credits to 350 millions sterling for the second quarter of 1919, thereby giving a vote of confidence to the Government, for which M. Pichon and M. Abrami, Under Secretary of State for War, asked. M. Abrami, in the course of a speech said that the French forces in Russia were the smallest possible and the Government did not desire to send an expedition to Russia, whether not another man would be sent. The Allied policy with regard to Russia was to lend all possible assistance against Bolshevism in food, clothing and stores to Poland, Rumania, and to the Baltic States.

Allied Commander.

LONDON, March 29.
PARIS.—It is stated that General Mangin will be appointed to the command of the Allied troops in Hungary and Rumania.

The League of Nations.

"Must be Made Effective."

LONDON, March 29.
The "Manchester Guardian" publishes a special illustrated League of Nations number containing articles by many prominent statesmen, including Lord Haldane, Lord Buckmaster, Lord Bryce, and Doctor Nansen. The journal also prints a message from Mr. Lloyd-George, in which the Premier says the League represents the greatest attempt ever made to institute reason and justice for force and intrigue as the governing principle of international relations. Nations must not let themselves believe that, having drawn up a paper constitution, the peace of the world has been made secure. If they allow themselves to be bemused by this policy, they will only be reawakened by a new war. They must now see that the League of Nations is made an effective instrument for the solution of every international problem by their own readiness to make sacrifices on its behalf. We cannot expect war-ravaged nations to trust their desolated lands to the League's protection if its advocates hesitate to show any confidence themselves in its guardianship. To set up a Society of Nations in order to ensure fraternity among peoples of earth, while simultaneously increasing armies and navies to ensure effective fratricide, is to make mockery of a great ideal.

Other Opinions.

M. Albert Thomas emphasises that one of the principal functions of the League lies in the economic sphere, where it is necessary to set up organs of international life. In this connection he points out Britain's selfishness by placing a greatly preponderant mercantile fleet into the pool for the Allied benefit during war. He also eulogises how Britain similarly renounced advantages in respect of food-stuffs in order rigidly to secure equal Allied distribution. He advocates the transformation of the Inter-Allied war-time committees into an international committee for the purchase and distribution of foodstuffs, whose activities might endure beyond the requisite period of attending the needs of the countries at present suffering from hunger. Lord Bryce foresees many difficulties in the working of League Covenant, but the longer it lives the more we trust that the nations will recognise its indispensability. To leave things now where they were before the outbreak of the war would be a most deplorable confession of human weakness and the most dismal surrender of human hopes that has ever yet been seen.

President Wilson's Desire.

LAHORE, April 1.
LONDON, March 18th.—The Central News Paris correspondent explains that President Wilson is anxious to submit to Congress the Peace Treaty and the League of Nations Covenant so interwoven that it will be impossible to accept one and reject the other.—(C. & M. Gazette.)

Internal Affairs.

LONDON, March 29.
PARIS.—It is anticipated that the League of Nations Commission will finish its labours about the 5th April. It is stated that neither the Morice Doctrine nor the Japanese amendment regarding racial equality, has been formally before the Commission. The latter problem has become almost of primary importance in connection with the League. There is now no doubt that the entire Covenant will be incorporated in the preliminary peace terms. One amendment adopted provides that the League cannot interfere with internal affairs solely within any country's domestic jurisdiction. This is inapplicable to any territory held under a mandate.

Replying to a question a high authority declared that in the event of a civil war between Ireland and Great Britain, the matter would not be within the jurisdiction of the League, nor would the question of independence of Ireland. The principle of equality of sexes receives indirect endorsement, it being provided that women are employable on the Secretariat, and that they may also sit as delegates and on the Executive Council. Conventions dealing with the white slave and opium traffic and treatment of natives are being included.

French Luxury Tax Abolished.

LONDON, March 29.
PARIS.—The Chamber, despite the Government's opposition, has abolished the luxury tax.

Norway and the Entente.

Historic Tribute to her Services.

PARIS, March 28.
Colonel House, addressing the Norwegian Delegation for the League of Nations, in the course of a historic tribute to Norway's services, said that no neutral has rendered more valuable services to the "Entente" than Norway, and if Christiania were less awkwardly placed geographically it would have been suggested as the meeting-place for the League of Nations.

The Labour Problem.

Imperial Exchange System Proposed.

LONDON, March 31.
A strong deputation of the Labour Empire and similar organisations is at present urging the Government to establish an Imperial employment exchange system. The proposed scheme includes, firstly, linking up all existing national employment exchange systems throughout the Empire; secondly, elimination of all commercial exploitation, and thirdly, stimulation of facilities in the United Kingdom to provide men and women migrants with preliminary manual training in order to fit them for a colonial life.

Daylight Saving in Canada.

A Confused Position.

LONDON, March 28.
OTTAWA.—The Dominion House of Commons by 105 votes to 51 endorsed the Government's decision against the re-enactment of the Daylight Saving Bill. A confused position is inevitable, as all the Railways intend advancing the time one hour on March 30th. Most cities and towns are also adopting daylight saving, while rural districts continue to use standard time.

The British Navy.

Services During War.

LONDON, March 29.

Admiral Sir David Beatty, speaking in Liverpool on the Navy's services during the war, paid a tribute to Liverpool's efforts in fitting out the famous tenth cruiser squadron which during the war maintained a rigorous blockade of Germany. Sir David Beatty said that the blockade was one of the most important factors in bringing about the defeat of Germany. Its maintenance demanded seamanship of a high order with vigilant and untiring devotion to duty. Stretched across waste waters from the West Hebrides to the Arctic icefields, they kept their watch and ward in weather that had to be experienced to be understood. Every ship sighted had to be boarded and examined. They also had to contend with the enemy which appeared in many guises. Raiders masqueraded as peaceful merchantmen, and blockade runners exercised every stratagem to avoid detection while the ubiquitous submarine was a constant menace. In common with other great services, the navy has learnt many lessons during the four and a half years' war. We made many mistakes, and it is our business to-day to see that the lessons have been taken to heart and that we shall not again be found in such a state, that we have to face the greatest crisis in history with improvised methods and working from hard to mouth. We in the Navy know full well our own defects, and it is our business to effect them and to avoid repetition of mistakes from which we have suffered in the past. The work of reconstruction has to be taken in hand with a full knowledge of our requirements learned by bitter experience in the past four and a half years. It must be our endeavour to profit by that experience. The Navy is to-day what it has been for the past 100 years, a sure shield of Great Britain and the British Empire. This sure shield must be kept sure by clear thinking and concerted effort on scientific lines in the necessary struggle for retrenchment. Such economies as will certainly be required must be applied with wisdom and proper understanding of the problems before us in the light of the knowledge gained during the war. Only so shall we avoid impairing the essential efficiency of the Navy. The Navy is a shield and not a rattling asbre. The Navy and the Mercantile Marine have learnt to respect each other as never before. It must be our care to foster and strengthen that feeling so that in future and for all time the Royal Navy and the Mercantile Marine shall together provide a sure shield which will enable the Empire to continue to prosper.

British Miners' Unrest.

South Wales' Position Improved.

LONDON, March 28.

The Miners' Federation has issued a manifesto urging the men to continue work and vote for the acceptance of the Government's conditions. The situation in the South Wales coalfield has considerably improved, and over 30,000 miners have decided to return to work immediately.

A German Navy.

National Assembly's Decision.

COPENHAGEN, March 29.

A message from Weimar states that the Assembly passed a Bill to create a provisional Navy, which Herr Noke said was necessary to protect the transport of foodstuffs, remove mines, and protect fisheries.

America's Army.

Call for Volunteers.

WASHINGTON, March 29.

The War Department is making an immediate call for 10,000 volunteers for service in Europe to relieve members of the American Expeditionary forces in France who desire to return.

Wireless News Service.

Between Madras and London.

LAHORE, April 1.

LONDON, March 18th.—A regular commercial and press wireless service is in operation between Madras and London—(C. and M. Gazette).

Cable Priority Modified.

LAHORE, March 1.

LONDON, March 19th.—The Postmaster-General announces a modification of the priority system giving private concerns a better chance against Government messages—(C. and M. Gazette).

Queen Mary's A. A. Corps.

To be Maintained.

LONDON, March 28.

The Army Council has decided to maintain Queen Mary's Army Auxiliary Corps as part of the post-war army organisation.

Demobilisation.

Its Progress.

LONDON, March 28.

Since the armistice, 62,000 officers and 2,149,000 men have been demobilised.

British Navy.

Post-War Distribution.

LONDON, March 28.

Reuter is authoritatively informed that the post-war distribution of the British navy will be a Home Fleet and seven foreign squadrons stationed in the Atlantic, West Atlantic, China, Cape, South America, East Indies and the Mediterranean.

Bolshev'k Hungary.

Declares War on Serbia.

LONDON, March 28.

It is reported that the Soviet Government of Hungary has declared war on Serbia and the surrounding countries. Skirmishing between French and Hungarian detachments has occurred at Szegedin.

Appeal to Czech Workmen.

Czech Socialist's Attitude.

LONDON, March 29.

The "Temps" learns from Geneva that the new Hungarian Soviet Government has issued an appeal to the Czech, Serbian and Rumanian workmen urging them to join the Hungarian movement and overthrow their respective Governments. The Czech Socialists appear to be firmly resolved to oppose any invasion of Bolshevism in the Czechoslovak Republic. M. Kloran, the Socialist leader and Minister of National Defence in the Czechoslovak Ministry, declared that the Czech democratic army would unhesitatingly crush any attempt to establish a Bolshevik regime in Bohemia.

Bolsheviks Defeated.

Siberian Army Recaptures Town.

LONDON, March 28.

Reuter learns that a telegram from Omsk, of yesterday's date, announces that General Koltchak's army, after a brilliant attack and much hard fighting, recaptured the town of Ufa which the Bolsheviks recently occupied. The Red Army is now threatened with envelopment. Considerable material was captured.

Proletarian Hungary.

On the Road to World Revolution.

COPENHAGEN, March 29.

A message from Budapest states that declaring that a proletarian state only manual or brain workers have got a right to live. The Soviet has ordered compulsory work, the State to support all those incapable of working, also those desirous of working for whom the State cannot provide work.

Herr Polgar, the new Hungarian Soviet Ambassador in Vienna, in an interview by a representative of the "Berliner Tageblatt," declared that they were united with the Russian Soviet Government by the closest military and political alliance of a defensive character. They were resolved forcefully to resist every attack on proletarian dictatorship. He said that the "Entente" republics, which were not yet observed, would probably not materialise, as the revolution in Hungary was merely a stage on the road to a world revolution.

Bolsheviks in Orenburg.

Disorganised Forces.

LAHORE, April 1.

LONDON, March 24th.—A delayed telegram to the "Times" from Omsk reports that General Koltchak's troops are threatening to cut the railways behind the Bolsheviks immediately to the west of Perm and Ufa, and suggests that this success would compel the Bolsheviks in the Orenburg district to retire on Samara. Masses of panic-stricken prisoners have been taken. Whole units seek to desert owing to the tyranny of Bolshevik rule. The prisoners state that from 30 to 60 per cent. of the effectives vanished when required to advance. Transport is just breaking down. Fuel is lacking. Bolshevik hospitals are not provided and wounds are bound up in dirty rags.—(C. and M. Gazette.)

Spanish Situation Improving.

MADRID, March 28.

The situation throughout Spain is improving. It is expected that the trouble will soon be cleared up.

King's Enemies Deprived of Titles.

LONDON, March 29.

The Gazette announces that the King has directed that the following persons, who adhered to his Majesty's enemies during the war, will be deprived of their titles, namely, the Duke of Albany, Duke of Cumberland, Prince Ernest Augustus, Duke of Brunswick, and Viscount Taffe.

Bishop of Oxford Resigns.

LONDON, March 29.

The Bishop of Oxford has resigned, desiring greater leisure for writing, preaching, and speaking.

The Peace Congress.

Arrangements Proceeding.

PARIS, March 30.

It is semi-officially stated that M. Outasta, Secretary-General to the Peace Conference visited Versailles this afternoon in order to arrange holding of the Congress for peace preliminaries. As soon as the Great Powers have finally decided on the text of the preliminaries, German plenipotentiaries, headed by Count Brockdorff-Rantzau, will be summoned to Versailles. About two hundred Germans altogether are expected, and they will be lodged in the Town Hall. Preparations for their installation will occupy at least three weeks, so that the Congress cannot well open until after Easter.

General Henry.

Commander of Allied Forces in Poland.

PARIS, March 30.

General Henry is about to leave Paris for Poland, where he will take command of the Allied forces.

Ukrainians and Poles.

Negotiations to Armistice.

BERNE, March 30.

The Ukrainians have agreed to negotiate with the Poles with regard to an armistice, provided a certain line of demarcation is established, to which the Allies have agreed.

Dominions and the Empire.

Lord Milner's Interview.

LONDON, March 30.

Lord Milner, interviewed by a representative of the "Sunday Express", replying to the interviewer's suggestions that signs of impatience were appearing in the Dominions, admitted that there was a centrifugal tendency in the Empire to-day with Great Britain and the Dominions thinking of their own affairs, but this was purely temporary. Not merely the bloodshed on the battlefield, but the fact that hundreds of thousands of the Dominions had lived among us for four years, had strengthened the sense of real brotherhood, which would never be destroyed. This tendency was reflected in our constitutional machinery. The Dominion Premiers had been called to the Council of the War Cabinet, and this temporary experience must become a permanent policy. "In every administrative act," continued Lord Milner, "you ought to think of the Dominions as friends and relations of the British Empire. We are free and equal members of one community, and while we have no hostility to foreign friendly nations, still we will give preference in all things to our own family." Lord Milner welcomed the decision immediately to relax restrictions on trade within the Empire, pointing out that he was not responsible for these restrictions. Preference was a much wider thing than a mere matter of tariffs. Every nation in the Empire ought to settle its fiscal system on its own merits, and then give preference to the others. Preference embraced emigration, cables, shipping and finance. Emigration should be directed, firstly, to the Dominions, secondly, to the United States as a great free community with like ideals, and lastly, to other countries like Argentina. The Government and the Colonial Office believed in strengthening our own Dominions, our own friends and our own trade first. Similarly, as regards shipping, cables, wireless and finance, the aim of the centre of the Empire ought to be to help the sister communities before anyone else. A committee of the Cabinet should be created to deal specially with Imperial issues and the foreign policy for the Empire. The Prime Minister, Colonial Foreign and Indian Secretaries, and probably the Secretary for War and the First Lord of the Admiralty, would be "ex-officio" members of such a Committee. Other Ministers could attend when need arose. There would also doubtless be a committee of the Cabinet for home affairs, while the whole Cabinet might meet as before to consider any great issue involving the fate of the Government. The Imperial Committee of the Cabinet should be open to the statement of the Dominions as the War Cabinet has been. A great point was that the representatives of the Dominions must permanently sit in the Imperial Committee. The only way to solve this puzzle was that when the Dominion Premiers could not be there, they should have prominent members of their Governments present to take their places. Thus the representative would speak authoritatively in the Council of the Empire and would be up-to-date in his own home politics. Such a Committee could have no direct executive power, except with the assent of the Dominion people, but it would have the greatest influence in shaping our policy.

India in Parliament.

Demobilisation Question.

LONDON, March 24.

In the House of Commons, replying to Mr. Ramden, Mr. Fisher stated that the Indian army was demobilising as rapidly as circumstances permitted. About a quarter of a million combatants had already been discharged. It was proposed to retain with the Colours in India a force sufficient to provide for normal requirements of India, and to keep the strength of Indian troops employed in the occupied territories and colonial stations. Demobilisation within practicable limits was favoured by the Government of India and public opinion in India.

Gratuity to Officers.

Replying to Colonel Yate, Mr. Fisher stated that any gratuity granted to British and Indian Army officers at the termination of the war, would be independent of the bonus and increase of pay from the 1st February, and would be payable to the estates of the deceased officers.

Untried Internees.

LONDON, March 19.

Replying to Colonel Wedgwood, in the House of Commons, Mr. Fisher stated that Mr. Montagu had requested the Government of India to supply as soon as possible a return of the number of persons interned and imprisoned without trial in India during the war, and the number released since the armistice.

Maharaja of Gwalior's Speech.

Replying to Sir John Rees, Mr. Fisher stated that Mr. Montagu was unable to add anything to the Viceroy's reply to H. H. the Maharaja of Gwalior's address in the Delhi Conference.

The Rowlatt Bills.

Colonel Yate affirmed that the Government of India in proposing to limit the Rowlatt legislation to three years would throw an unfair burden on their successors, owing to a violent agitation that certainly would arise against the renewal of the legislation at the end of 3 years. Colonel Yate suggested that Mr. Montagu should suggest to the Government of India the advisability of reconsidering the proposal. Mr. Fisher replied that Mr. Montagu did not propose to adopt the suggestion.

Silver Report.

LONDON, March 20.

Messrs. Montagu's silver report says the market is quiet and steady. The Shanghai Exchange reached 48, 7d. a taal.

A New Front.

From Baltic to Black Sea.

LONDON, March 30.

PARIS.—The "Matin" states that an extension of General Mangin's powers is contemplated in order to establish a front from the Baltic to the Black Sea under a united command.

Polish Troops Landing.

Allied Ultimatum.

LONDON, March 28.
AMSTERDAM.—A message from Berlin states that the "Entente" has sent an ultimatum to the Government demanding assent to the landing of Polish troops at Dantzig and declaring that refusal will be regarded as a breach of the Armistice. The Government replied that it would not be responsible for the measures demanded, but it was prepared to facilitate a Polish landing in Stettin, Königsberg, Memel, and Libau in the most effective manner.

German Reply.

London, March 29.
Germany's reply to the "Entente" ultimatum on the subject of Dantzig is long and argumentative and contends that it was agreed under the armistice to admit Allied and not Polish troops. The papers declare that the real motive of Germany is not the fear of a civil war, as they allege, but the desire to profit from two conflicting views of the Paris Conference on the subject of the future of Dantzig. It is suggested that the Allies, while insisting that the Polish army should land at Dantzig, should assure the Germans that the right of landing shall not be abused.

Papers Renouncement.

LONDON, March 29.
BERLIN.—The German press denounces the proposed Polish landing as an attempt to prejudice decisions of the Peace Conference by the creation of a "fait accompli" and declares that the Entente should be warned by the example of Hungary not to humiliate their opponents unduly.

Marshall Foch's Reply.

AMSTERDAM, March 31.
In his reply to the German Note with reference to the landing of Polish troops at Dantzig, Marshal Foch intimated that he will personally give at Spa on the 3rd April all information and guarantees required to the German plenipotentiary, who must be empowered to decide within 48 hours. The German Government has decided to send Herr Erzberger as a plenipotentiary to Spa.

Suspension of Armistice.

German Paper's Comment.

LONDON, March 29.
COPENHAGEN.—A message from Berlin states that according to the "Lokal-Anzeiger", suspension of the armistice is possible.

Sinn Feiners Escape.

LONDON, March 30.
Twenty Sinn Feiners escaped from the Mountjoy Prison in Dublin on Saturday afternoon. The number included Mr. Walsh, M. P., who was court-martialled on Friday and Mr. Beasley, M. P., who was awaiting court-martial. It is stated that a gang of Sinn Feiners held down the warders, while others climbed a thirty-foot wall with the aid of a rope ladder, reaching the canal. A crowd outside watched the escape.

German Alliance with Bolsheviks.

Official Contradiction.

LONDON, March 31.
COPENHAGEN.—A message from Berlin states that the reports which are being circulated in Berlin to the effect that the Hungarian and Russian Soviet Governments are offering Germany alliance have evoked a semi-official statement that nothing is officially known of such offers.

German Credit in Neutral Countries.

In order to assist Germany to obtain credit in neutral countries for the purchase of food stuffs, Marshal Foch has telegraphed to Spa intimating that Germany will be allowed to negotiate with neutral firms, provided approval of the Supreme Blockade Council is obtained. German semi-official newspapers demand abolition of this condition, declaring that Germany's trade must be entirely free.

Hungarian Government's Ultimatum.

To the Czech-Slovak State.

LONDON, March 31.
BREMEN.—A telegram from Weimar says:—There is an unconfirmed report that the Hungarian Government has sent a short term ultimatum to the Czech-Slovak state owing to the concentration of troops in Czech-Slovakia and rumoured general mobilization in Bohemia.

The Government Decree.

Travellers Forbidden to Leave Country.

LONDON, March 31.
COPENHAGEN.—A telegram from Budapest says:—Government has issued a decree forbidding any one to leave the country. Those attempting to escape will be brought before the Revolutionary Tribunal. The decree says all rights of foreigners must be absolutely respected. Persons of foreign diplomas and flags designating residences of foreigners are inviolable under penalty of death.

Resumption of Trade.

German Firm's Request Refused.

LONDON, March 31.
MELBOURNE, March 21st.—Two leading firms of Australian Manufacturing Chemists have received a request by a New York German firm for the resumption of relations which were promptly and emphatically refused.

Adriatic Blockade Raised.

LONDON, March 19.
ROME.—The blockade of the Adriatic ceased at midnight last night.

The Allied Blockade.

Effect on Bolshevism.

LONDON, March 27.
STOCKHOLM.—A telegram from Petrograd says at the recent Bolshevik Conference, Lunacharsky, one of the most prominent Bolsheviks, frankly avowed that the Bolshevik Government's situation was absolutely intolerable, and that the faith of the most ardent adherents was shaken, owing to the fact that bread, fuel and raw materials were lacking. This provoked wrath against the Government, which was accused of inefficiency. He confessed that the principal enemy was the Allied blockade, and forebode the end of the Bolshevik regime if the blockade continued.

Loans to China.

British Financial Groups Conditions Accepted.

LONDON, March 26.
Reuter learns that the Government has agreed conditionally to British Financial group participating in new consortium for financing loans to China which will entail pooling of all financial and commercial concessions in China among the Allied concerned.

Late Sir Mark Sykes.

Requiem Mass at Westminster.

LONDON, March 26.
Requiem Mass for late Sir Mark Sykes was held in the Westminster Cathedral to-day, Bishop Burt being celebrant. There was a large congregation which included representatives of the Foreign Office, the India Office, the King of Hedjaz and the Armenian Association.

German's in China.

To be Repatriated Shortly.

Reuter is informed that only about eight thousand Germans remain in China and they will be repatriated as soon as shipping is available.

Special Imperial Conference.

Mr. Bonar Law's Statement.

LONDON, March 31.
At question time in Commons Mr. Bonar Law stated that the Imperial Government would consult Dominion Prime Ministers before they returned home regarding the most convenient time and method for holding Special Imperial Conference to consider inter-Imperial Constitutional relationships.

British Subjects Detained by Russian Bolsheviks.

Mr. Harcourt stated that the number of British subjects detained by the Russian Bolshevik Government was not believed to be very large. Replying to Governmental intimation that Bolshevik leaders would be held personally responsible for the maltreatment of British prisoners, Tomlinson denied that prisoners were in any way ill-treated.

Cessation of Railway Strike in Vienna.

LONDON, March 30.
It is stated in Vienna that one reason for Cessation of Railway Strike was the fact that would be made pretext for occupation of German Austria by large bodies of French troops which it is believed will be despatched against Hungary and Russian Bolsheviks.

Southborough Commission.

LONDON, March 21.
The Southborough Commission has arrived. It is expected that its report will be presented to Parliament immediately.

Cotton Ginning in America.

Washington Census.

LONDON, March 20.
Washington census total gives cotton ginnings as 1,18,88,000 running bales or 1,20,23,000 five hundred pounds bales.

Food Shortage in Armenia.

Relief by the Allies.

LONDON, March 26.
At question time in the House of Commons Mr. Harcourt stated that there was undoubtedly serious shortage of food in Armenia largely owing to the inability of the people to sow corn and the Turks want only destroying corps. The whole question of revictualing the country was in the hands of the Supreme Economic Council in Paris. The British Military Authorities were administering widespread relief in parts of Armenia occupied by the British chiefly by the use of surplus Army stock while the American Relief Mission to whom the British Naval Military Authorities were giving every facility was operating elsewhere.

American Shipping Freights.

To Bombay and Madras.

LONDON, March 26.
The Washington Shipping Board has fixed the freight rates to Bombay, Calcutta and Karachi at from sixty to hundred cents and to Madras, Rangoon at from sixty five to hundred twentyfive cents per hundred pounds and to the Red Sea ports at Forty dollars per ton.

The Bombay public were given an opportunity to visit the H. M. S. New Zealand and Thomas Cook & Son ran a launch for the purpose. They decided not to take the profits from the undertaking and the ship's company of the New Zealand on being asked what should be done with the money they voted it to the famine relief fund.

The Punjab High Court.

Inaugural Ceremony.

LAHORE, April 1.
The Punjab Chief Court which was opened in 1865 ceased to be a Chief Court and was raised to the status of a High Court of Judicature from this morning. Arrangements had been made on the grounds of the Court for the opening ceremony. A Darter tent had been pitched and there were present the Chief Justice, the Judges of the Court, the Advocates and Vakils, Civil and Military officers and a large number of distinguished and representative Indians and Europeans. His Honour the Lt. Governor who performed the opening ceremony of opening the High Court arrived at the tent at 8.30 A.M. attended by his personal staff. He was met by the Chief Justice, the Judges, the Chief Secretary to the Punjab Government, the Legal Remembrancer, the Commissioner and Deputy Commissioner of Lahore. A Guard of Honour of the 3rd Punjab Rifles, was drawn up in front of the tent and presented arms on His Honour's arrival. The band struck up "Rule Britannia" and a salute of 15 guns were fired. After His Honour had inspected the Guard of Honour, a procession was formed of the Judges and the Lt. Governor and walked from the entrance of the tent to the dais. A flourish of trumpets was sounded as the procession started. After the Lieutenant Governor took his seat on the dais, Mr. Thompson, Chief Secretary placed in His Honour's hands for presentation to the Chief Justice the Letters Patent of the High Court. His Honour then made a short speech in the course of which he traced the history of the development of judicial administration since the annexation of the Punjab and referred to the movement for a High Court of Judicature at Lahore. It was a great pleasure to him. His Honour said that the Chief Court was raised to the status of a High Court during his term of office and it was a great privilege that it had fallen to his lot to perform the opening ceremony, on account of the absence of His Excellency the Viceroy Sir Michael O'Dwyer then paid a respectful tribute to the works of the Judges of the past and present, and announced that the High Court would be composed of seven permanent Judges, and Sir Henry Rattigan would be the first Chief Justice. His Honour hoped that the cordial relations which had existed between the Administrative and Judicial branches before would continue to be so in future. In conclusion, His Honour said that as the representative of H. E. the Viceroy he had great pleasure in presenting the copy of the Letters Patent to Sir Henry Rattigan to be kept in his custody, and called upon the Chief Justice to receive the Letters Patent.

After the Chief Justice had taken the Letters Patent from His Honour's hands, he presented the Judges of the High Court to the Lieutenant Governor.

The Chief Justice then made a short speech in the course of which he expressed his pleasure and gratitude for the elevation of the Chief Court to the status of a High Court, and paid a tribute to the Punjab Bar which he said, was remarkable for its distinguished advocates. Members of the Punjab Bar, he said, could challenge comparison with any other members of the Bar in the country. He hoped that the Bench and the Bar working in co-operation would prove a source of strength to the Judicial Administration in the Province. Sir Henry Rattigan regretted the absence of the Viceroy but was glad that His Honour was performing the ceremony and in conclusion asked the Lieutenant Governor formally to open the building, which would henceforth be known as the High Court of Judicature.

A procession was then formed of the Judges and the Lieutenant Governor and proceeded from the dais to the main door of the Court. Another flourish of trumpets was sounded as the procession passed. On arrival at the main door the Registrar presented to His Honour the key of the Court and His Honour opened it. The Chief Justice and Judges then conducted His Honour inside the building. His Honour after inspecting the plans of additions to the building left the Court by the main door accompanied by his personal staff and escorted by the 5th Punjab Light Horse. A salute of 15 guns was fired on His Honour's departure.

THE DELHI FRACAS.

Press Comments.

BOMBAY, April 1.
The "Times of India" commenting on the rioting at Delhi says:—The "Satyagraha" movement when it passes from an individual act of fasting with which none will desire to interfere to an effort to enforce the same act on others by coercion becomes a hideous and oppressive form of tyranny. To attempt to close the sweetest stalls at a great Railway Station is a cruel, hideous, and selfish act against the poor. The sufferers when this coercion fructifies in disorder are not the organisers of "Satyagraha" movement, who are never in front of the crowd.

Quiet Restored.

DELHI, April 2.
Quiet has been completely restored. All shops are open and business is proceeding as usual.

ADMIRAL JELlicoe.

Departure for Bombay.

KARACHI, April 2.
Admiral Lord Jellicoe on board the New Zealand left Karachi at 8 last night for Bombay, whence the ship will proceed to Singapore.

Italy and Serbia.

A Minister's Credentials Objected to.

LAHORE, April 1.
LONDON, March 19th.—The Serbian Foreign Minister has taken exception to the credentials of the new Italian Minister because they are addressed to the King of Serbia, not to the King of the Serbs, Croats, and Slovenes. The Minister is returning to Rome. (C. and M. Gazette.)

The mail steamer "Manora" with the outward parcel mails of the 1st ultimo, is expected to arrive in Bombay at 7 a. m. on Sunday next April sixth.

వృత్తాంతములు

ఈ వారపు మొదటి సభలో బర్మా లెఫ్టినెంట్లు గవర్నరుగారును అనుచరులను ఆదివారము సాయంత్రము మొదటే చేరిరి.

సిల్హెట్టు సందేశము.—క్రిందటి ఆదివారము నాటి మధ్యాహ్నము మాల్దీబ్ జూరు నల్ దీవిజనల ఆసీనులు, రికార్డులను, కేసులను ముదిరినవారిని తగుల బెట్ట బడినది.

కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయమున గూర్చి ప్రత్యేక సంఘము వారి సేవకడను ఇండియా గవర్నరు మొట్ట వారు మాచుచున్న ఆంగ్ల పత్రిక రీవారుమలో ఇంగ్లండున కేగడకు.

హిందూ శక్తి రక్షకావనము నకుసరించి యువశక్తిని నలు నిచ్చుటకు గాని ప్రతికలకు వ్రాసుటకు గాని వీలకాదని అచ్యుతనాథు డెప్యూటీ కమిషనరుగారు చాక్షురు సత్యాచారీ గారికి విమర్శించిన మాకు తెలియుచున్నది.

బర్మను లోకబహిరంగపడను గావించి బియ్యపు వర్తకమునై నధికారమును చెలాయించుటకు తొలగించ కలసినదని యా, ప్రస్తుతము కంగడేశీయునిచే నాక్రమించబడియున్న అడ్మినిస్ట్రేటరు జనరలు, అసీను ఏసీగ్ని పకలికి బర్మనుని నియోగించ కలయుననియు కోరిరి.

అమెరికా కంపెనీకు బియ్యపుపై దిగుబడి నుంకము తొలగించబడినదనియు, కాని ప్రతియేటకు ప్రత్యేకపు లైసెన్సును కట్టుటనియునునుననియు రంగునునందలి అమెరికా కాన్సులునకు వాసింగ్టును ప్రేటుడిపాట్లుమెంటునండి వాయు వార్తవచ్చెను.

హెచ్ మోజల్లి వి. సి. ఎస్. గారు క్రిందటి సోమ వారము నాటిరాత్రి మరణించిరి. వీ రొకప్పుడు కోయంబు ప్రూరుజిల్లా జడ్జివనికేసి ప్రస్తుతము వెకామను పీసీకొనుచు ఉడకమండలమున సేనాన మేర్పరచుకొనిరి. సోలైస్ క్లబ్బు సరదే సెలకొల్పెను.

ఇంగ్లండు నుండి కొంతకాలము క్రిందట హిందూయికి వచ్చి అచ్చట కొంతకాలముబట్టి యున్న ఎస్. రామానజమ ఎఫ్. ఆర్. ఎస్. గారు 24 వ తేదీ నాటి రాత్రి మదరాసు నకు బయలుదేరునపుడు హిందూయిగరయందలి దాక్షిణాత్యులకి చాల గౌరవించిరి.

యావద్భారత మహమ్మదీయ సంఘస్థాయి సంఘము వారు క్రిందటి 30 వ తేదీ సుకసభకేసి నాక్షుర అన్నార గారి యువశక్తిని గూర్చి కంటాబు గవర్నరు మొట్టవారు చేసిన యుక్తరవును ఖండించుచు తమ యువశక్తిని తెలిపిరి. దొరతనమువారి తేటలకు తగిన ప్రత్యుత్తరములను వ్రాయుటకు వా రొక సంఘము సెలకొల్పిరి.

పయోనిరు ప్రతిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది: నల్ జేయ్యు మొట్టవారు డిల్లీలో సంస్కరణములకు ప్రాచీనాధిక నుండి. ఇండియ గూర్చి ఏప్రిల్ 26 వ తేదీన వారింగ్లండున కేగడరని తెలియుచున్నది. వారి స్థానమున హెచ్చి. ఎఫ్. హోవార్డుగారు పనిని చూచెదరు. అయిన యేర్పాటులను ఇప్పుటికి నిశ్చయించబడలేదు.

మేసీడిఖాను అను నతడు రంగును పోలీసు కోర్టు నకు తరచుగ బోవుచుండును. ఇద్దరు పిల్లకాయల నిష్కారముగ బాధించుటకుల వానికి రూ. 1000ల జరిమానా విధించ బడినది. కారా గృహవాస కిక్కి విధించుటకు కారణము లేదని, న్యాయాధికారి తెలిపెను. ఒక పోలీసు యువశక్తిని తనవని చేయ నీయకుండ నాటుంక పెట్టి దూషించి నందుల కత దొంగను విచారింప బడకునని యున్నాడు.

నల్ రసవిహారిహూష, నల్ తారకనాథు గారల కిలా విగ్రహముల ఆశ్చర్యదనమును తొలగించ నిమిత్తము కలకత్తా నునేటువారోక ప్రత్యేకసభకు గావించిరి. రొనాల్డుపే. ప్రభువుగారు వారు విశ్వవిద్యాలయమునకు చాల ఉపకారము చేసినది ప్రకటించుచు ఆశ్చర్యదనమును తొలగించిరి. కలకత్తాలో కాశ్మీరు విశ్వవిద్యాలయ కళాకాల సౌకధాని సెలకొల్పటకు వారిరువురును రూ 25 లక్షల

విరాళము సొంతిరి. కంగడేశీయు లీ చుహాకావుల నకు రింతురు గాక యని గవర్నరుగారు హెచ్చరించిరి.

నేషనలు కేవల ఎస్సీసీసీవను (గంగూను) వారు 1917 డిసెంబరులో మాంటేగు రాజప్రతినిధి గారలకును 1918 డిసెంబరు 1919 జనవరి నెలలో లెఫ్టినెంట్లు గవర్నరు గారికిని బర్మా సంస్కరణములనుగూర్చి కొన్ని మాచనల నందిరి. అవి యిప్పుడు ప్రకటింపబడినవి. వారు 10 లక్షలకంటె వెక్కుడుమంది యగుటవలన పర్యేక ప్రాతినిధ్యమీయవలసిదనియు, ఇకముందెక్కుడు పర్యేకప్రతినిధ్యముల నీయవలయుననియు గోరిరి. రాష్ట్రీయ కాపనసభయం దభిప్రాయము కి గురు ప్రతినిధులైన తమకుండవలయునని వారు కోరుచు న్నారు.

సంయుక్త రాష్ట్రీయలందలి మ్యూన్సిపలు బోర్డులు చాల తొందరగనున్నవి. అనధికార అధ్యక్షుల సెన్సుకొను ఆదావుకీలో నున్నవి. అలహాబాదు బోర్డువారు లాలా శివ చరణ్ లాల్ గారిని మరల అధ్యక్షులుగ సెన్సుకొనిరి. కెప్టాన్ రంజిత్ సింగు గారందలి నిఖిలసింగ్ ఓడి పోయిరి. బోర్డులందఱును సి. ఎం. వీరిగారిని సీనియరు కైను చేయిరన్నదగ సెన్సుకొనిరి. అబ్దుల్ రహమానుగారు జూనియరు కైను చేయిరన్నదగ ఎన్నుకొనబడిరి. క్రొత్తసంఘమున హిందువులు 10 గురు, మహమ్మదీయులు 8 గురు, యూరోపీయులు ఆంగ్లోఇండియనులు కలసి 8 గురు.

బందరు హిందూస్థాన్లు జయంత్యుత్సవము:—బందరు హిందూస్థాన్లు వ్యూర్యప్రతినిధ్య సంఘపు పాంథపు రిపోర్టరును మార్చి నెల 22-6-1919 తేదీ కనివారమున మక్కిలి యుత్సవానులో జయపడినది. దివాన్ బహదూరు యెల్లెపెట్టి కానకి రామయ్యగారు అగ్రానాధికార్యమును వహించిరి. పిమ్మట సంఘకార్య క్రమమంతయు మార్చి 24-6-1919 నాంధ్రం యునే జయపడుటకు సంఘంబందరిచే అంగీకరింపబడినది. పాత కాలయందు చదువు బీదవిద్యార్థుల సహాయము యొక నిధిని యేర్పర్చి పూర్వవిద్యార్థులపేర వేదనలునిచ్చుటకు తీర్మానింపబడి 1919 సంవత్సరమున గాను ఆభ్యుత్సవ రు 25-0-0 లను నేలూరి రా. చ. చంద్ర రావు గారు రు 25-0-0 లను పుష్టిగా ఇం కృష్ణమూర్తిగారు రు 25-0-0 లను వడ్డ మన్నాత. నరసింహంగారు రు 15-0-0 లను విరాళముల సొంతిరి. ఈ పాతకాల పూర్వ విద్యార్థులను సునితపదవిలో నుండి ఆంధ్రప్రదేశ్ నెల్లెవలను వ్యాపించియున్నారు. ఈ నిధికి ప్రాతినిధ్యమును తమకేక్రికొని దింపాల నొనగ ప్రార్థింతులు. సాయంకాలము గం. 5-30 నిలకు సభ ప్రారంభమైంది. మాత్రుర నివాసులును వర్తకులను లక్ష్మీపుత్రులును ధర్మగుణేపేతులను నంబూరి గుబ్బరావుగారు పాతకాలము కళాకాలగ చేయుటకు గాను తాము. రెండువేలరూపాయల విరాళము నిత్తుచు సెలవిచ్చిరి. అని యొక పూర్వవిద్యార్థి మాకు వ్రాయుచున్నాడు.

1918-సంవత్సరము ఆగ్నేయ సెలలో కర్నూలు నివాసియగు శ్రీయుత వోమా వెంకటసామిగు ప్ర గారను యిరుది గుండ వైశ్యవల్లభును, అనంతపురమున చాటి కృష్ణమూర్తి పుస్తకాలయ కార్యదర్శులు కోరగా, నా పుస్తకాలయస్థాపకులలో నొకరును మ-రా-శ్రీ చాటి శివరావుగారి తోటలో కళాసభానము జరిపెను. గ్రంథాలయమువారు కళాసభాని గారికి బహు హాను ద్రవ్యహానునో బంగారు పతకమును నాననో కొన్ని దినములలో బంపెననునది. ఒకటిరెండు నెలలు కడచిన యనంతరము గ్రంథాలయ కార్యదర్శిగారి పేర కర్నూలు నుండి కళాసభానిగారు తమకు బంపెననున్న బహుమతి త్వరలోబంపుడను ప్రార్థించి య నేకసారులు వ్రాసిరి. అందులకు వై గ్రంథాలయ మేనేజింగు కమిటీ మీటింగు జరుగునపుడు కార్యదర్శిగారు చందాలములమున ద్రవ్యము వసూలు చేయించి కళాసభానిగారికి బహు హాను మంపెన మనిరి. కాని రమారమి 5 నెలలు కావచ్చినను ద్రవ్యమో, బంగారు పతకమో పంపకుండుట మిగుల చింతాకరము. కాబట్టి ఇంక వై నను కార్యదర్శిగారును మ-రా-శ్రీ చాటి శివరావుగారును శ్రీమకాలయలో కళాసభానిగారికి బహుమతి యంపుటకై తగు నేర్పాటులు గావించునని నమ్ముచున్నాము. గ్రంథాలయమును ఎప్పటికలె నర్వసనోపయోగముగ చేయుచు రని ప్రార్థించుచున్నాను. అని యొకరు వ్రాయుచున్నాడు.

Intercaste Marriages. Bombay Support Mr. Patel's Bill.

BOMBAY, April 2. A public meeting of the Hindu Community of Bombay in support of Mr. Patel's Hindu Marriages Validating Bill was held in the Town Hall this evening under the auspices of the Bombay Presidency Social Reform Association and Aryan Brotherhood. Sir Chimanlal Setalvad presided. The meeting was well attended. Sir Chimanlal said the Bill was necessary to validate the marriages among subcastes which was certainly not contrary to the tenets of Hindu religion. Many cases of hardship have arisen by courts decisions based on custom and usage. It was absolutely necessary to bring the Hindu law into line with the advanced ideas of progressive legislation, which would have naturally taken place under national Government. In his opinion Mr. Bapu's Bill would have solved the problem. He favoured the inclusion of the principle of monogamy and marriage among adults in the Bill. Several speakers addressed the meeting and resolutions according support to the principle of the Bill and expressing emphatic opinion that the Bill was in accord with the spirit and tradition of the Hindu religion and condemning the interpretation put upon Hindu law in law courts and emphasizing the need for legislation as essential to moral, social spiritual and political progress of the country were passed.

Heavy Baggage. Steamer Co's Notification to Passengers.

BOMBAY, April 2. Messrs Mackinnon Mackenzie and Company inform us that owing to the very large number of passengers proceeding by the "Orlando" on the 8th April as much heavy baggage as possible should be sent for shipment in advance. Heavy baggage will be received at No. 6 shed, Alexandra Dock, between 10. a. m. and 4 p. m. on Saturday and Sunday the 5th and 6th instant. In this connection the earnest attention of the passengers is drawn to the arrangement whereby heavy baggage may be booked by passenger train in advance and consigned of the station Superintendent, Victoria Terminus of Colaba Station, Bombay, who will arrange for shipment at a charge of four annas per package to be paid at the time of despatch. Full information may be obtained from the station masters at local stations. Eight packages only will be received for shipment on the day of the sailing the 8th April, and these should be sent to the Ballard pier between 9 a. m. and noon on that day. Medical inspection of the passengers will take place at 2-30 p. m. on the 8th April at the Ballard pier. Messrs. Mackinnon Mackenzie and Company also notify us that the third class passengers travelling by this steamer will be conveyed upon the same footing as the second class passengers in every way except the regards the accommodation allotted to them. They will be allowed the use of the second saloon decks, etc., and will be classed on the same lines as the second saloon passengers. All third class cabins are fitted with electric fans.

Reception at Government House.

BOMBAY, April 2. H. E. the Governor of Bombay and Lady Lloyd gave their first reception at the Government House, Malabar Hill, last night which was a very successful function. The attendance was extremely large including many ladies. An important event of the evening's function was the handing by His Excellency of a number of honours and decorations to those on whom they were recently bestowed.

Women's Council Meeting.

A general meeting of the Bombay Presidency Council of Women was held on Tuesday evening H. E. Lady Lloyd presiding, Mrs. G. Gray, Hony. Secretary in reading the first quarterly report said they had made a good start. The work already undertaken for famine alone justified an organization of women of all races for mutual help and service. Eleven existing women's societies in the city had become affiliated to this council with a view to preventing the overlapping and waste of energy. Sixty five more had applied for affiliation. Mrs Carmichael then delivered an address on sanitation. She urged on the crying need of women's efforts for improving sanitation of their city. She suggested if the women Council would start a publicity campaign they could do more for sanitation than could be accomplished by any other means.

POONA April 2.

About 150 gentlemen met on the 1st April at 8 a. m. in the Bhandarkar Institute to witness the inauguration of the work of preparing a critical edition of the Mahabharata under the patronage of H. E. the Chief of Aundh. Among those present were Sir Ramakrishna Bhandarkar, Srimant Balasaheb Panta Pratidhi, Raja Sahab Yuvaraja of Aundh, W. J. Vaidya, Barrister-at-Law, Bombay Dr. Mann, Sardar Muzumdar, Dr. Sukhatankar, Mr. Madhavarao Lale, of Gwalior, Rao Bahadur N. R. Kale, of Satara, Dr. Naik of Bombay, Muniraja Jain Vyayaj, Prof. W. B. Patwardhan, Prof. Divekar and members of the regulating Council of the Institute. The proceedings began with a speech by Prof. Rajawade who gave the history of the Mahabharat project. Sir Ramakrishna then wrote down a verse of Mahabharat and made a short speech in which he pointed out the great importance of the work. Some old manuscripts were then garlanded. At this stage Dr. Bhandarkar announced that the Raja Sahab had given his 1st instalment of Rs. 2000/- out of the yearly donation of Rs. 6000 promised by him for this purpose. Two other donations of Rs. 1000 and 600 from Mr. Madhava Rao Lale and Barriater Vaidya were also announced. Dr. Sukhatankar then gave a summary of the prospectus issued in connection with the Mahabharata publication work and read out the names of scholars who had agreed to put their signatures to the prospectus. Sir Ramakrishna Bhandarkar Sir Rabiadrath Tagore, Sir Ashutosh Makerjee, Mrs. Bhowani, the Chief of Inchaikarangi are among the signatories. Dr. Belwalkar thanked the guests and the distribution of "Pannupari" and flowers brought the proceedings to a close. The following are members of the Mahabharat editorial committee as at present constituted: - Shrimanta Balasaheb, Chief of Aundh, Chairman Prof. Rajawade, Vice Chairman. Dr. Belwalkar and V. P. Vaidya, Barrister-at-Law, Sukhatankar, Prof. Karmakar, Prof. Divekar, Prof. M. G. Paranjpye, Mr. Utgikar, (Editors and Secretaries.)

సత్యాగ్రహ వ్రతము.

గాంధీ మహాశయుడు దక్షిణాఫ్రికానుండి మన జేతన సోదరులకు సంభవించిన కష్టపరంపరలను నివారించుటకు సలిపిన ఉద్యమమునందు సభా తీర్మానములు ప్రతికలయందు వ్యాఖ్యానములు, తదితర సకల ప్రయత్నములు గావించి జయ మొందవలయునని భరించిన కృతకనయము సత్యాగ్రహ వ్రతము. భారతవర్షమున గూడ ఆయా ప్రాంతములందును కృషికులకును, పారిశ్రామికులకును సంభవించిన యిక్కట్లలను నివారించుటకు వేసిన ప్రయత్నము. ఇది భారతీయులకు మారినము కాదు. ప్రాచీనాధ్యులే పరిరాజ్యములందు అభ్యుదయ ప్రయత్నము నశింపుచుండి నపుడును, మానవ స్వాంత్యమునకు భంగము కలిగినప్పుడును ఉపయోగపడిన శ్రీరామచంద్రుడు, హరిశ్చంద్రుడు మున్నగు పురుష రత్నముల చేతను, మహా పతిశ్రులగు నీతి సావిత్రి, మీరాబాయి మొదలగు నారీశిఖా మణులచేతను, ప్రహ్లాదుడు, ధృవుడు అనిగాల యివరాజ పుత్రులచేతను ఇది నిజమనకతముగ అవలంబింపబడినది. దీని ప్రయోగమున మన శత్రుడైన నిలయ సోదరుని కారీరప్రాణ భవ సంపత్తులకు ఎట్టి హానియు గల్గినదక శత్రు ప్రయోగని జేవా ప్రాణ, భవసంపత్తులకు యిక్కట్లులు చేసారినకు ఆత్మ వివాక మానభంగముగ నుండక అద్వైత ఉపలబ్ధికి సమాకర్షింప నుండును. ప్రపంచమున మానవునియొక్క కర్మకలాప మంతయు ఆత్మానందమునకును, ఆత్మోపలబ్ధికి గాన! ఈ రెంటికిని భవము, ఇంద్రియ భోగములు సమాకారము గావు.

గాంధీ మహాశయుడు

ఈ మహాపురుషుడు శ్రీ కృష్ణభగవానునిచే నీతయందు వికసించుచున్న స్థితిప్రజ్ఞత్యమును పొందిన కర్మయోగి; సత్యాగ్రహ వ్రతోద్యమనాడుతుడు; విశ్వభ్రాతృత్వమును, శ్రీ స్వాతంత్యమును, అఖిలభూత సమత్వము, స్వరాజ్య ప్రజాశాసనము, పూర్తిగ గ్రహించి తన మృత్యుమునందును, తన గృహమైన ఆశ్రమమునందును నెలకొల్పిన భారతసాయక శిఖామణి. పాశ్చాత్యులందరిచే నాగ్రహణమున గొలువబడుచున్న క్రీస్తు మహాశయుని తన మానసికారాధన నుండుచు, ఆపుణ్యమున యొక్క సీతబోధలయందును ప్రతిపదమును ఆచరణలో పెట్టుచున్న ప్రథమశిష్యుడు. భారతజాతీయాదర్శమైన ఆత్మ సాక్షాత్కారమునకు నిశ్చలమైన తపస్సు ధాధిపాదుడున్న ఆత్మాభిలాషి. ఆత్మాభిలాషి యనిన స్వరాజ్యవాంఛయే. ఆత్మరాజ్యమే స్వరాజ్యము.

ఎవ్వడు పాలకులు, పరిపాలకులు ఆత్మసాక్షాత్కారమునకై వ్యవసాయము చేయు కృషికులై యుండెదరో అప్పుడే నిరంకుశాధికారము తొలగి ఆత్మరాజ్యముయొక్క నుపారథము నలదిక్కుల వ్యాపించును. ఈసత్యమునే గాంధీ మహాశయుడు వైసామియిగారితోచేసిన సంభాషణాసారము. కాని పాశ్చాత్యులకు మొదల తత్వసిద్ధాంతము ఒకటి రెండు గంటలకాలమునందు చేసెను కర్మసాధ్యమైన వాదోపవాదమునందు గానిపోయినాడు.

ఆశ్రమమున ఆత్మరాజ్యము స్వరాజ్యము పరిపలచున్నది. ప్రేమరాజ్యవాసులకు భయములేదు కదా! కాన వారికి శత్రుభయము లేకపోవుటచే బాహ్యభయపంచమునందు వలె వ్యక్తిస్వాంత్యమునకు భంగకరములగు "లోనికి రా కూడదు" మొదలగు సామాన్య కాసనములను సహితము అనుటలో పెట్టక, తమ కృషికి సమాకర్షులగు, సత్యము, బ్రహ్మచర్యము, జలహేంద్రియగ్రహణ మొదలగాగల అహింస, అపరిగ్రహము, కాసనములకు బద్ధులై నిర్దోషమున నున్నారు.

ఇట్టి మహాత్ములకు రాలకు చట్టములు అనవసరములు, కృష్ణములు, నిరుపయోగములు, ఆత్మజ్ఞానభర్తములకు భంగకరములు. సన్యాసి భార్యవిడ్డలు తనకు అనవసరములగును, మరి తన ఆత్మజ్ఞానార్థమునకు భంగకరములనియు నమ్మి వారిని త్యజించునట్లు మహాత్ములు ఈచట్టముల నెల్లప్పుడును త్రుతధారణ చేసిరి. తనవస్త్రము తానేనుకొని, తనభుక్తి తనమానసిక వికాసముచేతను, జ్ఞానవిక్రయముచే నార్జించక, కేవలము కారీరక పరిశ్రమచే సాత్వికాహారము భుజించు స్వక్తి నాధారపరుడు రాలకు కనిపినారితే, తనలోపముల దిద్దుటకు అనకాశమేల యివ్వగలదు! తనలోపముల తా దిద్దుకొనుటకు ప్రతిక్షణము తనక్తిధారపోయి ధీరశిఖానుశియొక్క అంతరాత్మ ఎట్టి కాసనములకు బద్ధుడును.

మానవుడు తానక్కడను అనుభవము వల్ల గ్రహించిన మానవ ప్రకృతి రహస్యముల, ప్రపంచమున నుండు తదితరసోదరులకు చాటుటకు స్వాంత్యము ఈశ్వరునిచే ప్రసాదించిన సత్యము, భారతీయుల అట్టి జన్మమాకు మారిన సమకట్టిన రాలకుచట్టములకు మహాత్ముడెట్లు కల యొగ్గలడు? ఒక వేళ నిరంకుశాధికారమునకు భయముచే లొంగి, భారతీయులు, మానవత్వమును కోల్పోయి, ఆత్మజ్ఞాన కూత్యులగుచుండుట మాది ఆ దివ్య తేజోమయమున ఎట్లు సహింపగలగు? ఈ కారణములచేతనే మహాత్మ రాలకుచట్టముల అనుటలో నుంచుండుటకు సత్యాగ్రహవ్రతమును పూనుట అనవసరమయ్యెను.

కాన సోదరులారా! మనమందరము నిజమైన స్వాంత్యం శ్రమిస్తామని గావించునన్న సత్యాగ్రహమును కావలయును.

సత్యాగ్రహము.

జాతీయవిద్యావాసరము.

I
జాతీయ విద్యాలయముయొక్క ఉపాధ్యాయ శిక్షణాలయమున మార్చి 30-వ తేదీ వరకు ఈ క్రింది చందాలు మాకు అందినవి అని విద్యావాసరసంఘమువారు మాకు (నాయకుల) న్నాడు:—

డాక్టర్ (సర్) నుబ్రహ్మణ్యఅయ్యరు, ఎల్. ఎల్. డి. రూ. 100, పి. ఎస్. గురుస్వామిగ్రామణి. రూ. 100, ఒక స్నేహితుడు రూ. 100, హైకోర్టులోని ఒక ధారదర్శి రూ. 1000, ఒక అంగ్లేయ స్నేహితుడు రూ. 15, ఒక డేమాభిలాషి రూ. 10, ఒక్కరు రూ. 5, చెట్టి రూ. 50, అబ్దుల్ కరీం సాహెబ్ రూ. 50, ఖబర్దార్ రూ. 150, మా|| రా|| బి|| టి. రంగాచార్యులు రూ. 100, జమల్ మొయిదీన్ సాహెబు కంపెనీ రూ. 1000, నాథుని సెట్టి రూ. 200 ఒక జాతీయ విద్యార్థి లా. పి. మొదటి వాయిదా రూ. 500, ఒక జాతీయ విద్యార్థిలా. పి. (ఒక జమీందారుడు) రూ. 500, నరహరిలాల్, బి. శేఖరు రూ. 101, రాంజీ కల్యాణ్ శి రూ. 201, మంగూమల్ శెన్సింగ్ సెయిట్ రూ. 101, కిసరీ పాలాబదర్స్ అండ్ కంపెనీ రూ. 25, గోవింద్ సుగ్ని రూ. 101, "ఎక్స్" రూ. 101, శీరాజ్ టోటల్ రూ. 51, అభిమాని రూ. 101, కె. నుబ్బరామఅయ్యర్ రూ. 100, పేటెల్ అండ్ కో. రూ. 450, గజేష్ కంపెనీ రూ. 100, రా|| సా|| డాక్టర్ యు. రామరావ్ రూ. 100, ఎస్. పార్థసారథిసెట్టి రూ. 5, వి. వేంకటేశ్వర్లు రూ. 30, సి. జయరామ్ రూ. 50, ఎస్. రంగయ్యసెట్టి అండ్ సన్స్ అండ్ ఎం. వి. కన్నయ్య సెట్టి అండ్ కో. రూ. 100, వి. ఎల్. నరసింహము రూ. 100, పి. మొదలియారాజు సెట్టి రూ. 50, సి. అబ్దుల్ హక్ము సాహెబు రూ. 250, సి. గోపాలమినన్ రూ. 50, పి. ఎస్. గురుస్వామిగ్రామణి రూ. 10, కె. రామసుబ్బయ్యరు రూ. 200, సి. కృష్ణారెడ్డి ఎం. బి. రూ. 10, మునుస్వామిసెట్టి రూ. 200, ఎ. తిలనాథకరము మొదలియార్. రూ. 50, ఒక స్నేహితుడు రూ. 50, టి. నంబెరూజ్ సెట్టి రూ. 100, కె. వి. లక్ష్మణరావు రూ. 20, ఎస్. పార్థసారథి అయ్యంగారు రూ. 50, ఎస్. వి. పీ ర రా ఘ నా చారి రూ. 50, టి. రాజగోపాలాచారి రూ. 100, కె. ఎల్. కృష్ణస్వామి అయ్యంగారు రూ. 100, సి. వేంకటరంగం నాయుడు రూ. 100, కె. బాలకుందరం నాయుడు రూ. 100, ఎస్. భావ్యకారులు నాయుడు రూ. 25, ఎమ్. ఆర్. ఎమ్. రామస్వామి సెట్టియు స్నేహితులు రూ. 500, సి. వేంకటాచలము సెట్టి రూ. 101, పి. వి. రామానుజం సెట్టి రూ. 101, ఎస్. ఎమ్. ఎస్. కృష్ణయ్యరు రూ. 500, మొత్తము రూ. 8414.

II

జాతీయ విద్యాలయముయొక్క మైలాపూరులోని బాలికా పాఠశాల పక్షమున యీ క్రిందిచందాలునుకొనబడినవి:—

కె. బాలసుబ్రహ్మణ్య అయ్యరు రూ. 100 వి. సి. శేషాచార్యులు రూ. 100, టి. ఎస్. రామస్వామి అయ్యరు (రంగ నాథమిలాస్) రూ. 50, కె. భావ్యమయ్యంగారు రూ. 25, ఎ. దొరస్వామి అయ్యరు రూ. 200, సోమసుందరముగారు రూ. 5, అల్లాడి కృష్ణస్వామయ్యరు రూ. 250, ఎమ్. నుబ్బరాయ అయ్యరు (మొదటిసారి) రూ. 5, వాసుదేవరావు రూ. 25, ఓ. ఎ. ఓ. కె. లక్ష్మణన్ సెట్టియారు రూ. 150, ఆర్. కృష్ణరావు రూ. 25, రావు బహదూర్ సి. కణ్ణు శ్రీశ్రీగారు

రూ. 200, రామచంద్రస్వామి రూ. 10, రంగ నాథరావు సాహెబు రూ. 5, ఇ. శ్రీనివాసాచారి రూ. 10, డాక్టర్ త్రిమూర్తి రూ. 10, సి. వాగరాజరావు సాహెబు రూ. 100 ఎస్. ఎమ్. ఎస్. కృష్ణఅయ్యరు రూ. 100, సి. పీర రాఘవఅయ్యరు రూ. 20, శేవకోట జమీందారు రూ. 100, వి. చంద్రశేఖర అయ్యరు (నెలనెలకు) రూ. 5, జి. నారాయణస్వామి సెట్టి రూ. 25, వి. సి. వి. అనంతకృష్ణ అయ్యరు (మొదటిసారి) రూ. 10, ఒక స్నేహితుని మూలముగా రూ. 50, కె. వై. ఆడిగర్ కరండికర్ రూ. 100, కరండికరములకు ముగా 100, మిసెస్ వి. రూ. 1000, గౌరవనీయులగు సి. పి. రామస్వామయ్యరు రూ. 250 మొత్తము రూ. 8080.

హంగరీ-జర్నలాస్టియా.

కో వెన సేగను, మార్చి 28:—హంగరీ సోవియటు దొరతనమువారి ప్రతినిధులు బోలరు, వెనియోగార్డు తమ వపులను జర్మను అస్తియా బాటను సంఘాధ్యక్షులకు సమర్పించిరి. పరస్పర మైత్రివిశ్వాససూచకము లగు ప్రసంగములు జరిగినవి విశున్నానండి వార్తవచ్చినది.

జర్మనుల వ్యాపారనిరోధములు.

పారిసు, మార్చి 28:—యూద్ధసామగ్రిల సన్నిధిని, యుద్ధకాలము, వెండి బంగారు లోహములను, నెహ్యూరీటీలను జర్మనులు ఎగుమతి చేయునాడదు. బొగ్గు రంగుదినములు ఇనుము, ఉత్కల సంబంధములు, మంచదార, కిటికీల అద్దములు, విద్యుచ్ఛక్తి యంత్రములు, ఇతర సామగ్రిలు, యంత్రోత్పరణములు మున్నగు వానిని కొన్ని నిబంధనలకు లోబడి జర్మనులు ఎగుమతి చేయవచ్చును. మిత్రమండలివారు వానిని కొనుటకు మాన్యును కలిగియున్నారు. అందులకు ధరలను మరతులను నిర్ణయించుకొనుటకు మిత్రమండలి ప్రతినిధులు కొలొనుమున్నగు పట్టణములకు వెంటనే వెళ్లెదరు. జర్మనులు విక్రయించు నిట్టి సామగ్రిల మొత్తమున 218 వంతునకు మించి మిత్రమండలివారు కొనుగొనరాదు. తక్కిన 1 వంతును జర్మను లెక్కడికైతే మన పంపవచ్చునుగాని ఆమొత్తము వారికి పంపబడిన ఆహారముల ధరల తీర్మానముక్రింద వినియోగపడవలెను.

విశాఖపట్నం పెం|| నటు కోర్టులో.

ఒ. ఎస్. నెంబర 22/18 ఇ. పి. 58/18.

వాది, దీక్షిదారు:— శ్రీశ్రీ విక్రమశేఖర మహారాజులు గారు, శైలూరు మహారాజు, కె. సి. వి. ఇ.

ప్రతివాదులు, ఋణులకులు:— శ్రీరాజా కాకుచర్ల రామభద్రరాజు బహదరు గారు, ఇతరులు. (1550)

నోటీసు.

ప్రతివాదులకు చెందిన, లక్ష్మోపురం, నెడబుడ్డి, జమీందారీలలో సాధారణ భాగములందు మలందా, ఇశాము లతో సహా ఇవ్వకు హైకోర్టువారిచే నియమింపబడిన రీసీయచే పాలించబడుచు పార్వతీపురము, పాలగొండ, బొబ్బిలి తాలూకాలలో నున్న భాగములు ఏప్రిల్ 25 వ తేదీన మధ్యాహ్నము కోర్టువారి ఉత్తరువుప్రకారము అయ్యకముచేయబడును. కొనువారి ఉపయోగమునకు గాను ఈ క్రిందివివరములు ప్రకటింపబడినవి.

- (1) అయ్యకము మొత్తము ర. 982188-4-11
- (2) ప్రతివాదులు గాని వారిపూర్వులు గాని కొనుకొన్న ఎన్టీటిలో వచ్చు ఆదాయము (అదవి కాక) 88004-0-0
- (3) చెల్లింపవలసిన కేక్కులు 8684-10-9
- (4) ల్యాండు సెక్సు 2676-4-10
- (5) రైలుకే సెక్సు 669-1-8
- (6) బోడి క్వీటెంటు ల్యాండు సెక్సు మున్నగునవి (2 వ పార్సా)
  - బోడి 281-8-0
  - క్వీటెంటు 774-12-9 1290-4-7
  - ల్యాండు సెక్సు 209-0-8
  - రైల్వే సెక్సు 74-15-7

T. A. NARASIMHA CHARIAR,
Subordinate Judge.
TEMPORARY SUB-COURT,
VIZAGAPATAM,
29-3-19.

ప్రజాభిప్రాయములు

విలేఖనములకు సూచన.

అక్షవాని వార్తలు; గన్నవరం గుంటుపల్లియందు:-
ప్రకటించబడుటకు చింతింపబడుచున్నది-సంపాదకుడు.

ప్రజాభిప్రాయములు

అంధ్రప్రదేశ్ సాంపాదకుడు:

అయ్యో, నెల్లూరు జిల్లా కోల్లూరు తాలూకా కోల్లూరు వాడ
గ్రామములో శ్రీ కామాక్షమ్మ అమ్మవార్ల దేవాలయ స్థలమున
సభ (మేనేజ్మెంట్) ఏర్పాటుచేయుట (బ్రహ్మశ్రీ) వేదమూర్తులు
దాక్షుడు గుబ్బిక్కయ్య అయ్యగారి స్నేహితులగు నెల్లూరు
కాపురములు వేదమూర్తులయిన శ్రీ శ్రీ వల్లి నాథులరావుగారి
గారు వైకాబరచిన సభకు ఏర్పాటుగా సమాఖ్య సభ్యుని
రహస్యముల గాములు కోల్లూరు వాడగ్రామములో నెలకొన్న శ్రీ
కామాక్షమ్మ అమ్మవార్ల స్థలములో ఆమ్మ వాసము శివపు
యన్నుడు, కాన హిందూసాగడము వారివారికి తోచినవిని
రము సభకు ఏర్పాటుచేయు వారివారి గ్రామమునకు వచ్చినప్పుడు
ధనసహాయము చేసి ఆమ్మ వాస మహాత్మ్యమున సాక్షాత్తు
మరేవరకు ప్రార్థన. శ్రీ ఆమ్మవారి బ్రహ్మశ్రీయము 1919
నవంబరు 20 తేదీ మొదలు 31 తేదీవరకు జరుపబడును.

యస్. చెంచల్ రావు

పాడేపల్లి లకు పోయినట్లు, కర్నూలు.

II

అంధ్రప్రదేశ్ సాంపాదకుడు:

అంధ్రప్రదేశ్ సాంపాదకుడు:

అయ్యో, యిప్పుడు జేత నులయొక్క దృష్టిని వాక్కించు
విషయము సర్వోపాధ్యక్షము. అంధ్రప్రదేశ్ గుంటూరు,
మదరాసు, తెలంగాణ ప్రాంతములకు తక్కువ తరగతికి లీ సభ్యులను
నెడ సుత్సాహమును కలుపబడుటకు ప్రయత్నము చేసిన
యము.

1907 వ సం॥ లో మాతృసేనా ధరంధరుడగు వివేక
చంద్ర పాలుగారు మన ఆంధ్రప్రదేశ్ కు కేంద్ర విజేతము
బహిష్కారము, జాతీయవిద్య, స్వరాజ్ మొదలగు భావా
ప్రకటనలకు లగు సుపాద్యము లొసగినప్పుడు, విజేత
దుస్తులనుదాయమును వద్రాసులో అగ్నిపాత్రేసిన మీద
కాభిమానమును, బుడగలంతు జాతీయవిద్య సెనగు ఆంధ్ర
జాతీయ కళాకాలను స్థాపించినపుడు మీరుండిరే వేదశాస్త్ర
సూరము లిపు డేమయ్యెను? మహాత్మ్య గాంధీగారు దక్షిణ
ఆఫ్రికాలో పాత్రికేషన్ రోధమును కలిపించినప్పుడు ఆంధ్రులు
త్యాగముగా ముందంజ వేసలేదని వినుటకు సిగ్గుచున్నది.
ప్రస్తుత మాంధ్రప్రదేశ్ వివేక చంద్ర పాలుగారు గాంధీ
మహాత్మ్యము ఏర్పించునట్లు ఈ మంది తరగతుల ఆంధ్రులంద
రు ఉత్సాహమును, పట్టుదలను, భక్తిశ్రద్ధలను కల వార
లై తమ విద్యుత్ కర్మమును నెరవేర్చుకొనుటకు సర్వోపాధ్యక్ష
మును బూనెదరని నమ్ముచున్నాను.

బందరు ఎమ్. సి. సుబ్బారావు.

శ్రీనివాస పుస్తక భాండాగారము పోలవరం:- మా
గ్రామ "బాలబాలికావిద్యా సంఘము" వారు తే 22-3-19 న
వర్యుల నేని వాగధూమణులగు రమాదేవత్యయ్యగారి ఒక సభ
జరిపి. వైచేతన ఒక పుస్తక భాండాగారమును కొత్తేటి సమీ
పమందున్న ఈ గ్రామములో నెలకొల్పబడుట గాను మాబాలి
కాపాఠశాల ప్రధానోపాధ్యాయులు సుబ్బారావుగారు
గారు చేసిన బోధనకు మే మెంతయు కృతజ్ఞులము. వారిబోధ
నకు మనముకరగి తర్యుల నేని గంగయ్యగారు ఒక సాహిత్య
యం, పుస్తక భాండాగారమునకు తయారైన వాగధూమణు
లగుచు20లు, అమ్మమెల్లి బాలయ్యగారు 30 లు, బాలర
పాఠశాల ప్రధానోపాధ్యాయులు లగు వేంకటాచలపతిగారు
యరలు, వర్యులుగారు 22 మందిందరప్రముఖులుమరికొన్ని
పుస్తకములును దయచేయించినందుకు గాను కుండనీయులు.
తక్కిన మాగ్రామమున్న, ఆంధ్రప్రదేశ్ సాహిత్యమున్న,
మొక దశకమును పడియున్న యిట్టి గ్రామపుస్తక భాండా
గారము అభివృద్ధికి తెచ్చుటగాను చుంబియది కలుగునట్లు
శ్రీ దయామయడగు భగవంతుని ప్రార్థించుచున్నాను అని
కార్యదర్శి మాకు వ్రాసినందున్నాడు.

గణన సంవత్సరపు 2 వ విలు.

[ప్రత్యేక సంఘమువారిచే సవరింపబడినది.]

1898 సంవత్సరపు క్రిమినలు ప్రాసేజరు కోర్టుకు, ఇండి
యన్ పీజలు కోర్టుకు సవరించుట కేర్పరచబడిన విలు.

1. ఈకాసము 191 సంవత్సరపు ఇండియన్ క్రిమి
నలు లా(సవరణ) కాసన మని పిలువబడును.

2. 1898 సంవత్సరపు క్రిమినలు ప్రాసేజరు కోర్టులో
కన్న 196-వ సెక్షను తరువాత, ఈ క్రింది సెక్షనుకు కేర్ప
రచబడును:-

"196 - వి. 196 సెక్షను ప్రకారముగాని, తే 196-
వ సెక్షను ప్రకారముగాని నేరము జరిగినయెడల, చీపు (మేన్)
డెన్స్ మేజిస్ట్రేటు ఈ సెక్షనులలోగాని, యాకోర్టులో
నిరర్థకములలో గాని యేరిధముగ తెలుపబడియున్న
ఈవిషయము గూర్చి ఇవ్వబడినట్లు తప్పుడు ఉద్ఘోషిగాని
పోలీసు ఉద్ఘోషిచే ముందుగ పరీక్షించబడుచున్నది. అట్టి
సమయమున ఆపోలీసు ఉద్ఘోషి 755 (3) సెక్షనులో తెలుప
బడిన ఆధికార మొసంగబడును."

3. ఈకోర్టులో 348 సెక్షనుకు యీక్రింది "వివరము"
కు కేర్పరచబడును:- "వివరము-నిందితునిపై ఆధారమునకు
పరులను ప్రయోగించబడదని గాని, ఆవిధముగ రక్షణము
గానించుటకునెడి వాదనముగాని యీ సెక్షనులో తెలుప
బడిన ప్రకారము పోలీసులు మొసంగుట ఆ ఆధారముననే
రగు. కాని, నిందితుడు సాక్షిగ పరీక్షించబడుటకు పూర్వము
అట్టి వాదనమును గూర్చి జడ్జికిగాని, మేజిస్ట్రేటుగాని
తెలియబరపబడును.

ఈ విషయము మేజిస్ట్రేటునకు గాని, జడ్జికి గాని తెలి
యజేయబడిన యెడల, ఈకడు వ్యాధులు లభించుట కవర
మైనట్లు, దీనిని ప్రతివాదుల పక్షమునకు తెలియజేయరాదు.

4. ఈ కోర్టులోని 370 సెక్షను తరువాత ఈ క్రింది
సెక్షనుకు కేర్పరచబడును:- "510-వ. ఇండియన్ పీజలు
కోర్టులోని 6-వ ప్రకరణము గానించబడిన కేరళ విచారణ
జరుగునపుడు, నేరమునైన తెలిసికొనుట క్రిందివిషయములకు
తీలకొనవలెను.

(ఎ) ఆ ప్రకరణములో తెలుపబడిన నేరమునుబట్టి
నిందితు డివిడకు శిక్షితుడు కావలెను.

(బి) ఈ ప్రకరణములో తెలుపబడిన నేరములకు శిక్ష
కుడైన యీతనితో కూడినందుకు ఈ విషయము నేరమును
గానించు నుద్దేశముతో స్నేహముచేయుచుండె ననుటకు తగిన
సందర్భము లుండవలయును.

5. ఈకోర్టులోని 585 సెక్షను తరువాత ఈ క్రింది సెక్ష
నుకు కేర్పరచబడును:- "585-వ (1) ఇండియన్ పీజలుకోర్టు
లోని 6-వ ప్రకరణము ప్రకారము శిక్షితుడు నేరము గానించ
బడినయెడల అట్టి మనుష్యునిపై శిక్షవిధించుటకు బూర్గుము,
ఆతడు నిర్బంధము వృద్ధిచేయుట తానీ ప్రకరణములో తెలు
పబడిన యిట్టి నేరమును చేయునయ్యు, చేయుటకు ప్రయత్నింప
వనియు చెందు సంవత్సరములకు మించని కాలమువరకు జైలు
కు ఇయ్యవలెననియు కోర్టుకు గుత్తరు వొసంగవచ్చును.

(2) అప్పీలు కోర్టుగాని, ప్రాకోర్టుగాని దివిజన అధికా
రములను చెల్లించునపుడు (1) నలు సెక్షను ప్రకారము వా
రుత్తరువును కూడ వొసంగవచ్చును.

(3) (1)-వ నలు సెక్షను ప్రకారము కోర్టువారు
యత్తరువును చేయునెడల, అట్టికానిన లభించునపుడు నింది
తుడు తన మునికిని, నివాసమును మారుటకు నెట్టికీ కప్పము
స్థానిక ప్రభుత్వమునకు గాని, వారిచే నియంపించబడినవారికి గాని
తెలియజేయుచుండవలెనని ఆంధ్రప్రదేశ్ సాంపాదకుడు.

(4) కనుకేర్పరచు (3) ప్రకారములు వానిధముగ తన
యనికి తెలియజేయవలెనని కోరవచ్చు నరనిని స్థానిక ప్రభు
త్వమువారు తాముచేసిన అడ్డము దొంగపడిన ప్రాజెక్టులో
నిరసింపవలెననిగాని, అందు తెలుపబడిన ప్రాజెక్టులలోమా
త్రమే నిరసింపవలెనని గాని, తే 348 లోని భంగము కలగజే
యించియున్న చర్యయందు సభలో నుపస్థాపించవలెననియు
ఆంధ్రప్రదేశ్ సాంపాదకుడు.

(5) నలు సెక్షను (2) వలనగాని, నలు సెక్షను (4) వలన
గాని చేయబడిన యత్తరువును ఉల్లంఘించిన యాకడు ఇండి
యన్ పీజలుకోర్టు 176 సెక్షను ప్రకారము నేరము గానించ
నలు పరిగణించబడి శిక్షించబడును.

(6) ఈశిక్ష అప్పీలులోగాని, ఇతరవిధమునగాని తొల
గింప బడినయెడల, ఈ సెక్షనులోని నియమముల కనుగు
ముగ చేయబడిన యత్తరువులు రద్దు కావడును.

వివరము:- ఈ సెక్షనులో తెలుపబడిన "సభలు" అను
మాటకు 1911 సంవత్సరపు రాజప్రమా సమాజిక నివాస
కాసనములోని 6-వ సెక్షనులోని అర్థము అన్వయించును.

కోర్టు సెంటుజార్జిగ జేటు

ఇదివరకు మొదటిసారికి జిల్లా ముఖ్యమంత్రి నున్న వాస్త
వతీ బలరాయవారు పంతులు గారు కాకినాడను జిల్లాలో
మూడవ తరగతి నలు జడ్జిగ నియమితులైరి

ఏలూరులో నున్న పెంపాటి సర్వాధికారులు కోర్టు
విషయ 9 తేదీ నుండి ఒక తత్సరమువరకును పని చేయవచ్చు
నని గవర్నరుగారు ఉత్తరు వొసంగిరి.

ఇదివరకు నెల్లూరులో డిస్ట్రిక్టు ఫార్మల్ అఫీసరుగనున్న
డి. ఎల్. సుబ్బారావు గుంటూరు డిస్ట్రిక్టు ఫార్మల్ అఫీసరుగ ని
యమితులైరి.

తల్లిచి కర్నూలులో డిస్ట్రిక్టు ఫార్మల్ అఫీసరుగనున్న
ఆర్. ఎఫ్. మాడను గారు నెల్లూరు డిస్ట్రిక్టు ఫార్మల్ అఫీసరుగ
నియమితులైరి.

మిలె: రి. దువ్వారాపేటకు విచ్చుట డి. ఎ. శ్రీ. య
పెద్దుగారు తల్లిచి కర్నూలు డిస్ట్రిక్టు ఫార్మల్ అఫీసరుగ
నియమితులైరి తెలుపబడినది.

నాల్గవ సర్కిలులో ఎక్స్ క్యూటివు ఇంజనీరుగారున్న
పాలవండ్ల సర్కిల్ కమిషనరు అయ్యును గారు మొదటి సర్కిలు
లోని గోవాపూర్ కాన్స్టేబుల్ కినిజనము మార్చబడిరి.

ఈకోర్టు వారముగా అనంతపురము తాలూకా
బోర్డు సభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి

బచ్చి నరసింహుడు కంతులుగారు గుంటూరు మండ
లములోని గుంటూరు తాలూకాబోర్డు సభ్యులుగ నెన్నుకొన
బడిరి.

క్రికెట్ డిస్ట్రిక్టు కమిషనరుగారు, వారిరెడ్డి వేంకటప్ప
గారివారు గుంటూరు మండలములోని తెనాలి తాలూకా
బోర్డు సభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

కోలేటి అప్పారావుగారు, కంటూరు ముఖ్యమంత్రి
ఇంజనీరుగారు కంటూరు మండలములోని సభ్యులుగ నెన్నుకొన
బడిరి.

మందిలేటి రామయ్యగారు కర్నూలు మండలములోని
మార్కాపురము తాలూకాబోర్డు సభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

ఈకానీ ఓబులరెడ్డిగారు కర్నూలు మండలములోని
కోయిలకుంట్ల తాలూకాబోర్డు సభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

సి. తిరుపతిరెడ్డిగారు కర్నూలు మండలములోని నం
ద్యాల తాలూకాబోర్డు సభ్యులుగ నెన్నుకొన్నబడిరి.

కె. చిన్నారెడ్డిగారు గూటితాలూకా బోర్డులన
అనంతపురము జిల్లాబోర్డుసభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

కామము కృష్ణారెడ్డి, ఎస్. చినలక్ష్మయ్య వారు
గార్లు చంద్రగిరి తాలూకాబోర్డులన విత్తూరుజిల్లా బోర్డు
సభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

బల్లి వారాయణస్వామిరెడ్డిగారు విత్తూరు మండలము
లోని చంద్రగిరి తాలూకా బోర్డు ఉపాధ్యక్షులుగ నెన్నుకొన
బడిరి.

కర్నూల్ నలు అసిస్టెంట్ ఇన్ స్పెక్టరుగ కె. త్రివిక్రమ
రాష్ట్రీగారు కర్నూలుజిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులచే మార్కాపు
రము తాలూకాబోర్డు సభ్యులుగ నియమితులైరి.

రిటైరు నుజేవారగు వెంకటేశ ఆదినారాయణ గారిని
విశాఖజిల్లా జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షుడు నర్సాపురము తాలూకా
సభ్యులుగ నియమించెను.

JUDGE BY RESULTS.

Read the remarkable testimonials from both medical
men and the general public and see what Erectruss has
done for those suffering from Functional Weakness, Ex-
haustion and Impotency even after other remedies had
failed. Erectruss is the outcome of years of study and
research and Dr. Dier's Principle of "Obstructive Hyper-
aemia," on which it is based, is one of the wonders of
medical science.

The Erectruss is a "specialist" itself in all but cost:
always handy, sure and natural cure for these
diseases, yet the total cost of an Erectruss is only Rs. 15,
(plus postage, etc.), a low price indeed for such a miracle-
worker. Before you forget, just sit down and write for
the Free Descriptive Booklet - it may mean New Life
to you. Address to ERECTRUS (A.P.) Sole Agency
BATALA (India).

DR. BLER'S ERECTRUS.

HEALTH FOR A POSTCARD

If you suffer from Functional Weakness, Exhaustion
and Impotency, take the first step to health by sendin
for the Free Descriptive Booklet which describes Dr.
Blar's Principle of Obstructive Hyperaemia, and its prac
tical application known as the Erectruss. The Erectruss
treatment has cured where other methods had failed
and a perusal of the Booklet will make it clear to you
why Erectruss has superseded all other remedies. Erec
truss has been aptly described "as an aid to Nature" - the
actual cure being effected by an "excessive accumulation
of the blood in the diseased part," the Erectruss being the
means by which the desired accumulation is obtained.
This method is essential "Natural" - that is why it has
effected such miraculous cures. Write for Booklet by
next post to Erectruss (A. P.) Bureau in the East, Batala
(India).

విద్యాభివృద్ధి మాసపత్రిక

ఆంధ్రపత్రికా సంపాదకులకు:

అయ్యో, "విద్యాభివృద్ధి" అనునామముతో మనస్ పట్టెను, మాసపత్రికను ప్రచురింపవలయునని నిశ్చయించుచు గలిగియున్నాము. ఈ మాసపత్రికను ప్రచురించుటకు గాను హిందూదేశాభిమానులగు చిత్రాకు జిల్లా కలెక్టరు గారు రు. 1. గట్టి దొరగారు అనుజ్ఞ సమగ్రియైనారు. ఈ పత్రిక యందు, హిందూనీతి మతవిద్యా విషయములు, వ్యవసాయము, వాణిజ్యము, శాస్త్రోగ్యము, కమసంరక్షణ, వానాశ్రమముల విషయములును, శాస్త్ర చరిత్రయులును, మనానీయముల చరిత్ర చారిత్రియులును, బ్రతురింప నుద్దేశించి యున్నాము.

ఎన్. బి:— ఇందు, రాజకీయ చట్టములకు విద్యములును, నుండునట్టియు, అన్యమతములనును, నుండునట్టియు, విషయములు బ్రచురింపబడవు.

ఈ మాసపత్రిక ముఖ్యముగ, మూడవ భాగములకు భారతములలోని జాతి సామాన్యజ్ఞానము గల వారికి జ్ఞానాభివృద్ధికోసము ప్రచురింపబడుటచేత ఈ పత్రికను నులభింపఁజేయుచు బ్రతురింప నిశ్చయించియున్నాము. సామాన్యమైన జరుమానముల వారికి సయితము సాధ్యముగ నుండునట్లు ఈ పత్రికను సంవత్సర చందా పోస్తేజి చార్జి కో రు. 0-0-0 య గా నిర్ణయించియున్నాము. స్త్రీలకు మాత్రము రు. 2-8-0.

ఈ కాలమున నానాదేశముల వారు స్వదేశాభివృద్ధికి బోటుపడుచున్నారు. స్వదేశాభివృద్ధికి ముఖ్యముగ జేరజను అందమును కొంతకాలము విద్య నభ్యసించి యుండవలెను.

మన ఆంధ్రదేశములలో గలవాలు, విద్యాభివృద్ధియు, గోదావరి, కృష్ణ, గుంటూరు జిల్లాలవారు గడిచిన పది సంవత్సరములకు స్వదేశాభివృద్ధికి మిక్కిలి పోటుపడుచున్నారు. సామాన్యజనుల విద్యాభివృద్ధికోసము వార్తా పత్రికలు, మాస పత్రికలు ప్రచురించుచున్నారు. గ్రామజనుల విద్యాభివృద్ధి కోసము, పరి గ్రామమునందును, పతనమునందును పుస్తక భాండాగారముల నేర్పాటుచేయుచు స్వల్పకాలముననే జేర జనులందఱు దేశాభివృద్ధికోసము పోటుపడుటకై ఆమితోత్సాహము గల్గించియున్నారు.

మన పశ్చిమదారులకు ఆంధ్రమును స్వదేశాభివృద్ధికోసము ఆమితోత్సాహముతో పోటుపడుచుండగా కవిత్వ, కర్మాలు బుద్ధి, అసంతృప్తి, చిత్రాకు జిల్లాలవారు, ఇంకను దేశాభివృద్ధికోసము తగిన కృషి చేయుకపోవుట మిక్కిలి విచిత్రమగు నున్నది. మనదేశములందు ఉత్సాహము బుద్ధియును కొంత ఈ సంవత్సరమున ఆంధ్రమునందు కడప పట్టణమున జరుపబడెను. మఱియును వారు సర్వవిధముల చుట్ట ప్రోత్సాహము గలిగింప తగినసాహాయ్యము జేయు సంసిద్ధులయి యున్నారు.

ఈ దేశము నానాటికి హిందూనీతికి కచ్చుటకు కాలవర్షం బులు లేక పోవుటచేతగాక దేశములు కాలానుసరణముగ దేశోపయోగకరములగు కృషి, వాణిజ్యముల విద్యుద్ధి నొందించుటకు దగిన జ్ఞానాభివృద్ధి లేక యుండుటచే ముఖ్య కారణమని దూరదృష్టిగల దేశోద్ధారకులు కలుమారు నొక్కి జక్కఁజేయుచున్నారు. "కృషితో నాస్తి దుర్భిక్షం, ఉత్తమం కృషి, వాణిజ్యం, మధ్యమం స్వపనకం" అని మన పూర్వులు వాడి యున్నారు. ఆంగ్లేయులు మొదలగు పశ్చిమ ఖండవాసులు, కృషి వాణిజ్యములను, వృద్ధిపఱచుచుండుట చేత నానాదేశములందు ధనమును విస్తారముగ సంపాదించుటకు కత్తిరి వహించియున్నారు సామాన్యజాతియందు ధనము స్వల్పమిట్టియు గల భూమినుండి విశేషముగ భాగ్యముల నుద్బుద్ధిజేయుటకు నానావిధ యంత్రములను కరుణజేయుగల ఎరువు దినుసులను తయారు చేసియున్నారు. కర్మాగారముల వృద్ధిపఱచి చేతితో జేయబడిన వస్తువులకన్నను ప్రశస్తములగు వస్తువులను చేసి నులభింపజేయుట విశ్రయించుచున్నారు. ఇట్టినితీయందు అట్టివారితో, తులనానుటకు కొంతకాలమున దేశమునందును కృషి, వాణిజ్యము, మొదలగు నానావృత్తులను మంచి స్థితికి దెచ్చుటకు, సప్రతికయును, మనము పూనికతోను పట్టుదలతోను పోటుపడవలసి యున్నది. యీరక యున్న యెడల తుదకు "అన్నవెరాముచంద్రా" యని పరిశేషించు స్థితికి దేశమునందఱు రాగలరని దేశాభిమానలందఱు ఘంటాధముగ ఘోషించుచున్నారు.

కాబట్టి కృషి వాణిజ్యముల వృద్ధిజేయుటకు గ్రామ జనుల గొంతకాలము విద్యాభివృద్ధిజేసి, గ్రామభివృద్ధి, పురమం దియును, ఏర్పాటుచేసి, అందు వార్తాపత్రికలు, మాసపత్రిక

కలు, గ్రంథముల దెప్పించి చదువుకొనునట్లు సర్వవిధముల బోధింపగా కలువలసిన భారము దేశోద్ధారకు లందఱు వహించవలసి యున్నది. పురమందిరములయందును మహాసభా వేదికలవైనను పరిగల్గుములు పలుకుటకులన బ్రయోజనములేదని, అసభివృద్ధులు స్వప్రయోగ సూచించుచున్నారు. స్థిరమైన పునాదిలేని కట్టడము ఎన్ని ఆంతస్తులు పొడుగుండినను, ఎంత శృంగారముగ కనబడినను త్వరలో భూపతనము కావలసి యుండునుగాదా.

ఈ మదనపట్టెయందు చీదబాలుర విద్యాభివృద్ధి గలిగించుటకు ఆనేక సంవత్సరములకు నాల్గవ స్థాందర్శనముకు ఉచితముగ విద్య గలవుచున్నాము. ఇప్పుడు కాలస్థితి మిక్కిలి మారియుండుటచేత చీదజనుల సహాయార్థమై యీ సంవత్సర ప్రారంభమునుండి మూడవభాగమునకు ఈ పాఠశాలయందు తేరువారి కందఱకు ఉచితముగ విద్య గలవుచున్నాము. ఇందు కృషి, వాణిజ్యము, వృత్తులకు సంబంధించిన చేతిపనులును ఆంధ్ర, గీర్వాణ భాషలయందు చక్కని పాండిత్యమును సంపాదించి "కొర్రుమణి" "భిషగ్వర" మొదలగు పట్టకరీతులను జరుపునట్లు ఏర్పాటుచేయుటకు కృషి చేయుచున్నాము. గొర్లు మెంటువారు పూనుకొనక తేజముల ప్రయత్నములననే ఉచితవిద్యను బోధించుమని పాఠశాలలో నిది ప్రథమమని ఎన్నుచున్నాము. మఱియును, ఈ పురవాసులు దేశాభివృద్ధి కరణము లగు ఆనేకకార్యములు పూని కొంతకాలము నిర్వహించి యున్నారు. వానిని గుఱించి మాసపత్రికయందు యందు వ్రాయుచున్నాము.

నెమలి నుబ్బరావు.

(సంపాదకులు)

ముఖ్యభాగల రామరావు.

(చుర్రాకాలాధికారి)

తామర తైలము

తామర, తీట్ల, గజ్జికి, మంచిముగ్గు

డబ్బీ 1-కి అ. 6. 12-కి రు. 8-8. 10-కి రు. 25.

తామర ఒక విధమైన పురుగుల వలన చర్మముమీద గాని, మెండ్రుకలలో గాని, బోచర్మములలో గాని, గోళ్లలో గాని బుట్టవచ్చును. పురుగులలోని భేదములబట్టి తామరలోను రెండు మూడు భేదములు గలవు.

అప్పుడొంపవం దీసో, రి, తయి శెట్టిపిల్లి, మద్రాసు.

ఐరోపా యుద్ధము కారణముగ రాకుండ

నిలిచియుండిన మధుర రంగుపని

ఆరంభము!

అలిజరైన్ రెడ్

ఆరంభము!

అను తైలరంగును నెం 16 మొదలు, 80-వ నెంబరువరకు తెల్లటి నూలులో రసాయనశాస్త్రప్రకారము వస్తువులు దేశీయమైన గట్టి ఎగ్రనిరంగుతో ప్రకాశముగను, శుద్ధముగను తయారుచేయుచున్నాము. కావలసినవారు మెంటనే వ్రాయుకోరెదము.

చారి అందు రాం, పోస్టుబాక్సు నెం. 38. }
తంతివిలాసము: "తామరై"

రసాయనరంగులశాల,
కీలవాళల్, మధుర.

దేశభక్తులగు భారతీయుల విధి

ఏ విధముగ దేశసేవయును జీవితమునం దెవరు నిమగ్నులైయున్నను ఆ ప్రత్యేక విషయము నందు సర్వశక్తులను వారు వినియోగించి దాని నభివృద్ధి నొందింపవలెను. అందులకు వారికి

ఉత్సాహము, చురుకుదనము, ధీశక్తి

యుండవలెను. బాగయాకత యత్యవసరము. అనగా శరీర మానసికారోగ్యములు సమగ్రముగ నుండవలెను. అందుకు మీరు చేయవలసినది.

అశ్వను సేవనము

అశ్వను సేవనమున కీడించిన వరములకే క్రి సమగ్రముగను.

అధికశ్రమలవలన నంతరించిన ఉత్సాహమునకు పునర్వికాసము కలుగును. సర్వశక్తులును సమగ్రముగను. వేల వరమునులభము. ఒకసీసారు. 1-9-0.

Bengal Chemical & Pharmaceutical Works Ltd,
Manicktal Main Road, Calcutta.

Telegram Address:- 'Rasayan'.

Local Agents

P. Rangiah Chetty & Sons,
Indian Industrial Co.,

Madras.

M. R. Chandra & Co, Madras.
Madras Swadeshi Stores,